

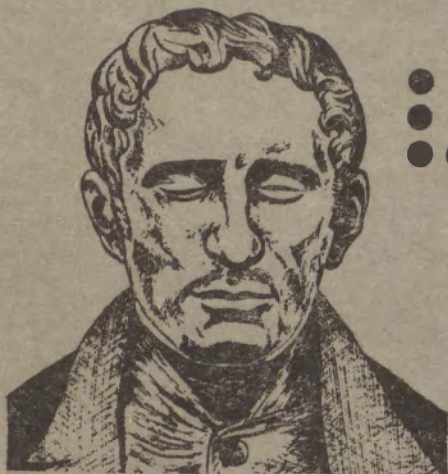
VAKOK VILÁGA

469

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
FOLYÓIRATA

ELŐFIZETHETŐ A
A MEGYEI SZERVEKNÉL
ÉS A VAKOK
ÉS GYENGÉNLTŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
KIADÓHIVATALÁNÁL:
BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47.
TELEFON: 210-440

XLVIII. évfolyam
1987 * 1. szám

L. Braille

HENTSCHEL '86

GERDELICS FERENC

Tájékoztató

A VGYOSZ MEGYEI SZERVEZETEINEK 1986-BAN TARTOTT TAGGYŰLÉSEIRŐL ÉS KÜLDÖTTÉRTEKEZLETEIRŐL

Az évi taggyűlések fontos fórumai szövetségünk életének, ment a megyei szervezetek elnökségei itt adnak számot tevékenységükről és a tagság részére lehetőség nyílik, hogy a beszámoló feletti vitában véleményt mondjon az elnökség tevékenységéről és megtegye közérdekű észrevételeit.

Az 1986. évi taggyűlésekre mind a Központi Elnökség, mind a megyei szervezetek elnökségei részéről gondos előkészítés után került sor. A Központi Elnökség már májusban előkészítette a taggyűlések lebonyolításának programját és szempontokat adott a beszámolók összeállításához. Minden taggyűlésen szerepelt a napirenden kül- és belpolitikai tájékoztató, melyeket a hallgatóság ugyancsak nagy figyelemmel kísért. Békés, Borsod, Fejér, Heves, Komárom, Szabolcs-Szatmár és Zala megyében a megyei, illetve a városi pártbizottságok munkatársai, Somogy és Tolna megyében a megyei és városi népfrentbizottságok képviselői, Bács-Kiskun, Csongrád és Nógrád megyében a Központi Elnökség tagjai, Baranya, Budapest- és Pest megye, Győr-Sopron, Hajdú-Bihar, Szolnok, Vas és Veszprém megyében a megyei elnökség tagjai tartottak politikai beszámolót. A taggyűlések ünnepélyesebbé tétele érdekében sok helyen műsorra is sor került. Borsod, Budapest, Heves, Szabolcs-Szatmár, Szolnok és Győr-Sopron megyében saját együttesek, Fejér, Komárom, Somogy, Tolna, Veszprém és Zala megyében vendégegyüttesek adtak műsort. Az 1985-ös taggyűlések során jó kezdeményezésként értékeltük, hogy Borsod megyében a felnőtt védelmi szociális gondozásról hangzott el szakelőadás. Megyei szervezeteinknek javasoltuk, hogy 1986-ban ugyancsak gondoskodjanak a szociális gondozás témájának programba iktatásáról. Felké-

résünkre Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Heves, Komárom, Tolna és Veszprém megyében hangzott el a felnőttvédelmi szociális gondozás témakörében előadás Borsod megyei Szervezetünk új kezdeményezéssel lépett fel ismét, ahol a taggyűlésen Váradi Péterné, a Megyei Tanács szociálpolitikai főelőadója a vakok társadalmi beilleszkedésének lehetőségeiről, a pozitív magatartás jelentőségéről tartott nagyon őszinte hangvételű előadást.

A taggyűléseket megelőzően mindenütt megszervezték a körzeti taggyűléseket, melyeken a tagság nagy létszáma vett részt. Körzeti taggyűlésekre Békéscsabán, Sarkadon, Szeghalomban, Gyomaendrődön, Orosházán, Meggyesegyházán, Cegléden, Érden, Vácott, Hódmezővásárhelyen, Makón, Szentesen, Mosonmagyaróvárott, Sopronban, Gyöngyösön, Kaposvárott, Baracson, Marcaliban, Nagyatádon, Siófokon, Karcagon, Nyíregyházán, Kisvárdán, Fehérgyarmaton, Mátészalkán, Vásárosnaményban, Ajkán, Pápán, Tapolcán és Várpalotán került sor. A harminc körzeti taggyűlésen politikai tájékoztató, évi beszámoló hangzott el és lehetőség nyílt tagságunk részére, hogy közérdekű és magántermészetű gondjait a nyilvánosság elé tárja.

A megyei taggyűléseken közel ötezer tagtárs vett részt és ez a szám különösen jelentős azért, mert Békés, Budapest és Pest, Somogy és Szabolcs-Szatmár megyék tagságát megyei küldöttek képviselték. Örömmel állapítható meg, hogy a körzeti taggyűléseken, Budapest és Pest megye, valamint Szolnok megye kivételével, a megyei taggyűléseken és küldöttértekezleteken a megyei és városi tanácsok, pártbizottságok Népfrent és Vöröskeresztbizottságok, szocialista brigádok, nagy számban képviseltették magukat. Ez a nagyszerű jelen-

ség biztos letéteményese megyei szervezeteink eredményes tevékenységének. A taggyűléseken és küldötttertekezleteken szövetségünk Központi Elnöksége és központi apparátusa az alábbiak szerint képviseltette magát: dr. Bódi István főtktár 11 alkalommal, Gerdelics Ferenc szakmai csoportvezető 15 alkalommal, Erhart Józsefné dr. Molnár Katalin 3 alkalommal, Lak István 2 alkalommal, Nyúl Győző főelőadó 5 alkalommal, Sallai Imréné előadó 12 alkalommal, Táncos Gyöngyi előadó 8 alkalommal, Csák Valéria főelőadó 3 alkalommal. A Központi Elnökség többi tagja a lakhelyük szerinti megyei taggyűlésen vett részt. Minden taggyűlésen és küldötttertekezleten sor került a Központi Elnökség tájékoztatójára is, melyekben az illetékes személy az alábbi témákról beszélt: a VGYOSZ nemzetközi kapcsolatairól, az Irisz Kupa lebonyolításáról, a Soros-alapítvány keretében történő műszaki fejlesztésről, a tagkönyvcseréről, a helyi és helyközi utazási kedvezményekről, a vakok személyi járadékával kapcsolatos kezdeményezésről, a közlekedésbiztonsággal kapcsolatos propagandáról és a társadalmi aktivitás jelentőségéről.

A továbbiakban a taggyűlések kronológiai sorrendjét figyelembe véve adunk tájékoztatást.

Csongrád megyei Szervezetünk taggyűlésére 1986. szeptember 1-én Szegeden, a Csongrád megyei Tanács Szakosított Szociális Otthonának udvarán került sor. Megjelent mintegy 200 fő.

Suti Lajos titkár az elnökség beszámolójában méltatta a vezetőség aktivitását, szólt a Fonalfeldolgozó Vállalattal és a megyei Szakosított Szociális Otthonnal meglévő jó kapcsolatok jelentőségéről. Beszélt a körzetek jó munkájáról, különösen kiemelve, hogy Hódmezővásárhelyen más rokkantszervezetekkel egy helyiségben ugyan, de állandó helyiséggel rendelkezik a szervezet. Részben a szövetség központjának támogatásával, évente kirándulást szerveznek, mely iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Kultúr csoportjuk évente a szociális otthonokban fellépést vállal. Hódmezővásárhelyen havonta vetélkedőre, Makón néprajzi előadásra kerül sor. Szükséges lenne, hogy a Megyei Könyvtár hangoskönyv-szolgál-

tatását többen vegyék igénybe. A vitában az alábbi felszólalások hangzottak el: Németh Istvánné kérdezte, hogy van-e jogi képviselője a szövetségnek? Dr. Jáksó László válaszában elmondta: A szervezetnek nincs jogi képviselője, csak jogtanácsosa, akit a Fonalfeldolgozó Vállalatnál lehet felkeresni. A 4. negyedévben kíván a Csongrád megyei Szervezet a Fonalfeldolgozó Vállalatnál egy közös jogsegélyszolgálatot megindítani. Reméli, hogy sikeres lesz ez a kezdeményezés. Deák Jánosné kérdezi, hogy függ-e a járadék összege a nyugdíj összegétől? Ottlokán Mihály: A közlekedési kedvezményt a távolsági közlekedésre szeretné, ha a járadékosokon kívül a gyengénlátók is megkapnák, mivel ők dolgozni is járnak. A munkahelyük nem mindig a lakóhelyükön van és ez igen megkönnyítené anyagi helyzetüket. Hiányolja a sportot a szövetségben, valamint javasolta, hogy a tömegközlekedési járműveken kívülre felszerelt hangszórón tájékoztassák az utasokat a járat számáról. Ez a szolgáltatás a többi idős utas számára is segítség lenne. A titkári beszámolóban elhangzott, hogy a hódmezővásárhelyi körzeti csoport új klubhelyiséget kapott. Ez a helyiség közös a másik 2 szervezettel, a takarítás költségeit is közösen kell fizetniük. Ezért kéri a szövetség vezetőségét, járuljon hozzá a hódmezővásárhelyi körzeti csoportra háruló havi 250,— forint kifizetéséhez. Oláh János kérdezte, hogy a tagság által az üdülő berendezésének felújítására befizetett összeggel mi történt. Réti Vendelné elmondta, hogy Domaszéken laknak és feltétlenül szükségük volna telefonra, a kötvényvásárláshoz szükséges 25 000,— forint befizetését nem tudják vállalni. Ehhez kéri a Szövetség segítségét. Páncél János a kazettagyűléssel kapcsolatban elmondta, hogy az új gép segítségével javult a hangminőség, de a hangoskönyvtár késve és nem mindig a kért anyagot küldi el a megrendelőnek. Több figyelmet kér ezzel kapcsolatban. Dr. Jáksó László válaszában elmondta: a járadék összege a nyugdíjtól független, de a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság a nyugdíjjal együtt küldi ki. A nyugdíj összegének tisztázása végett keresse fel a Fonalfeldolgozó Vállalat jogtanácsosát és hozza magával a nyugdíjra vonatkozó iratait. A hangszóró külső felszerelését az elnökségi

ülésem felvetik és továbbítják az illetékesek felé. A felújításnál az üdülő berendezésére fordítottuk a befolyt összeget. A pénz felhasználásánál a felügyeleti szerv ott volt, ezt ellenőrizte és jóváhagyta. Erről a VV-ben és Suti Lajos 1985. évi beszámolójában is tájékoztatót olvashattak, ill. hallhattak. Csongrád megyéből 15 000,— forint összeg folyt be. A beszámolót és a kérdésekre adott választ a tagság elenszavazat nélkül elfogadta.

A Békés megyei Szervezet küldöttértékezte 1986. szeptember 2-án a MEDOSZ székházában volt Békéscsabán. Az évi beszámolót minden küldött részére előzetesen írásban megküldték, melyben foglalkoznak a létszámalakulással, munkabahelyezéssel, a körzetek munkájával, a területi megbízottak tevékenységével, a munkabahelyezés körülményeivel, a kultúrcsoport tevékenységével. A beszámoló kiegészítésében bejelentették, hogy 1986. október 7-i kezdettel Békéscsabán havonta klubösszejövetelt szerveznek. Az előadó megköszönte Bertalan elvtársnak a tanács Sport Osztálya munkatársának a természetjáró szakosztály újraszervezésére tett segítőkész javaslatát. Lóczy Mihályné, Csongrádi Istvánné és Tuska Mihályné hozzászólók sérelmezik, hogy az orosházi körzet adományát a szövetség központja központi ellenőrzés alá vonta. Gerdelics Ferenc szakmai csop. vez. ismertette a hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére meghirdetett munkaverseny eredményeit. Bejelentette, hogy a Békés megyei Szervezet nyerte meg a munkaversenyt. A megyei szervezet területén nemcsak az elnökség és a szűken vett apparátus dolgozik, hanem nagyon sok lelkes aktíva támogatja ezt a munkát. Megvan az a kapcsolattartás a tagsággal, ami mindenütt kívánatos lenne. A felszabadulás óta hatalmas fejlődés történt a látássérült emberek életében, de még van számos probléma, amit meg kell oldani. A továbbiakban a pénzügyi vizsgálattal is foglalkozott és megállapította, hogy a Békés megyei Szervezetnél még nem tapasztaltak elszámolási problémát. Deák Béláné szoc.-pol. főelőadó hangoztatta, hogy nem ért egyet az orosházi adományszámla megszüntetésével kapcsolatos eljárással. Továbbra is vállalja az orosházi körzeti csoport támogatását. A küldöttértékeztet résztvevői

Vantara András titkár, a központ képviselőinek válaszait, és a beszámolót elfogadták.

Bács-Kiskun megyei Szervezetünk 1986. szeptember 4-én Kecskeméten az SZMT művelődési házában tartotta taggyűlését. Z. Kovács Bertalan titkár a beszámolóban a létszám alakulásának ismertetése után beszélt arról, hogy a tagság kívánságára az év foyamán BaBján fogadónapot szerveztek, amelyre 128 meghívót küldtek ki. A fogadónapon sajnos csak 20 fő jelent meg. Gondot okoz, hogy a tagtársak közül sok a tagdíjhátralékos. A családlátogatásokat főleg tanyán nem tudják megoldani, de még városokban is nagyon sok nehézséggel jár az ilyen tevékenység. A tagság részéről nagyon sok indokolt segélykérelem érkezik, melyet részben saját adománykeretükből, de főképpen a megyei tanács segítségével igyekeznek kielégíteni. 1985 decemberében 59 fő részére 109 400,— forintot fizettek ki. Saját adománykeretükből 14 900,— Ft segélyt utaltak ki. Egy tagtárs lakásproblémájának megoldását sikeresen elősegítették. A munkabahelyezéssel kapcsolatban nagy gondjuk, hogy a vállalatok a telefonalközponti munkakört igyekeznek kapcsolt munkakörre átalakítani. A vitában Tóth István (Kalocsa), Takács Lászlóné (Kunszentmiklós), Szücs István (Baja), Novák Ferenc (Kecskemét), Özv. Nagy Imréné (Lakitelek), Rohla Ilona (Baja) kértek szót, akik segélyezéssel, utaztatással, a tagkönyvcserével, és egyéni problémákkal foglalkoztak. A felszólalásokra adott válaszokat és a beszámolót a taggyűlés elfogadta.

Fejér megyei Szervezetünk taggyűlését 1986. szeptember 6-án Székesfehérvárott a Pintér Károly Művelődési Ház nagytermében tartották. Gibba Andor titkár az elnökség beszámolójában részletesen elemezte azt a sokoldalú segítséget, melyet a megyei szervezet a tagtársak egyéni problémáinak megoldásához nyújt. Különös hangsúlyt kapott a hosszú évek során kialakult jó kapcsolat, melynek alapján a Videoton vállalat a Fejér megyei Állami Építőipari Vállalat, a megyei Vöröskereszt szervezet segítséget nyújt tagjainknak. A hozzászólások során többen köszönetet mondtak a titkár és az elnökség jó munkájáért, továbbá az üdültetéssel, a tagsági igazolvány cseréjé-

vel és egyéni panaszokkal foglalkoztak. A beszámolót és a hozzászólásokra adott válaszokat a taggyűlés elfogadta. A gyűlés technikai felszerelése és lebonyolítása magas színvonalú volt.

Heves megyei Szervezetünk 1986. szeptember 10-én Egerben a Technika Házában tartotta meg taggyűlését. Az elnökség beszámolójában Hanuszka József titkár részletesen szolt eredményeiről, gondjairól. Ismertette, hogy kérelmekre a tanácsok 60 tagtárs részére utaltak ki rendkívüli segílyt. A megyei elnökség munkáját nehezítette Fodor Jánosné elnök és Hanuszka József titkár huzamos betegsége. A gyöngyösi körzetben Borbély Lajosné vezetésével a beszámolási időszakban is jó munka folyt. A szervezet részére nagy segítséget jelent, a területfelelősi rendszer, melynek keretében 61 területfelelős 335 tagtárssal rendszeres kapcsolatot tart, a családlátogatások száma az elmúlt év során 1570 volt. A munkabehelyezéssel kapcsolatban változatlanul nehézségek vannak. Sürgető dolog helyiségproblémájuk megoldása, mert a jelenlegi az olykor nagy létszámú tagösszejövetelek szempontjából sem megfelelő. A beszámolási időszakban ünnepelte a szervezet fennállásának 20. évfordulóját. Az új adatlapok vontatott feldolgozása miatt a nyilvántartással kapcsolatban nagy gondok vannak. Jogsegélyszolgálatot szerveztek, de jogi képviselést nem tudnak biztosítani. Eljártak lakásügyekben, szociális otthoni és napközi otthoni elhelyezések ügyében. A tagság sérelmezi a személyi járadék eltérő mértékű folyósítását. Szorgalmazzák az utazási kedvezmény kibővítését. Plank János (Novaj) hozzászólásában elmondta, hogy a személyi járadékkal kapcsolatosan az elnökség felvetését helyesnek tartja, mert az idős tagok személyi járadéka 1972 óta nem emelkedett. Hiányolta, hogy a tanács Munkaügyi Osztályáról senki nem jelent meg, pedig munkabehelyezési gondjaik vannak és úgy látszik, hogy a jövőben egyre több lesz. A településfejlesztési hozzájárulással kapcsolatban nehezményezi, hogy a községekben nem veszik figyelembe rokkantsági állapotukat. A segédeszköz-akciót helyesli, de jónak tartaná, ha ezt az akciót a rádió vásárlásra is kiterjesztenék. Kiss Ignácné és

Kravcsik Lászlóné a személyi járadék folyósításával, Biró János a településfejlesztési hozzájárulással, Ambrus Károly az időskorú tagtársak tagkönyvcseré alóli mentesítésével, és a kirándulások szervezésével foglalkozott. Hanuszka József titkár és a központ képviselői részletesen válaszoltak a feltett kérdésekre. A beszámolót és a válaszokat a taggyűlés elfogadta.

Nógrád megyei Szervezetünk 1986. szeptember 11-én Salgótarjánban az SZMT művelődési házban tartotta taggyűlését. Az elnökség beszámolójában Szóó Gyula titkár hangsúlyozta a tagszervezés fontosságát. Örömmel állapította meg, hogy a megyében tagdíjhatalékos nincs. Előterjesztésükre a tanácsoktól 85 sorstárs részesült egyszeri, de indokolt esetben többszöri rendkívüli segílyben. 185 családlátogatást végeztek. A megyei könyvtár a tagok részére hangoskönyvkölcsönzést végez. Azon tagtársak, akik magnetofonnal nem rendelkeznek kölcsönkészüléket is kaphatnak. A megyében 60 munkavállaló van, melyből Bercelen 45-en, különböző vállalatoknál 15-en dolgoznak. A szervezet irodáját sokan látogatják a legkülönbözőbb ügyekben. Az előadó felhívta a figyelmet az 1987-ben sorrakerülő választásokra, és kérte, hogy amennyiben lehet, tegyenek előzetesen személyre vonatkozó javaslatot. Baksa László a településfejlesztési hozzájárulás fizetését sérelmezi. Csizmadia Zoltán kifogásolta, hogy a személyi járadékot nem egységesen állapítják meg. Tajti András sérelmezte, hogy a tartási kötelezettség megállapításánál a személyi járadékot is figyelembe veszik. Szarvas János javasolta, hogy a tagdíj befizetése csekken történjék. Bartalis Szilveszterné cukorbetegségére való tekintettel diabetikus konyha létrehozását kéri. A felszólalásokra adott válaszokat és a beszámolót elfogadták.

Győr-Sopron megyei Szervezetünk taggyűlésének megrendezésére 1986. szeptember 12-én Győrött, az Ady Endre Művelődési Házban került sor. Nagy Ernő titkár az elnökség beszámolójában a közösségi élet kifejlesztését emelte ki első helyen. Győrben ugyanis hetenként, Mosonmagyaróvárott és Sopronban havonta tagösszejövetelt tartanak, melyen közérdeklődésre számottartó előadások, műsorok hangzanak el. A tagösszejöveteleken több mint

3000 ember vett részt. Kirándulásaihoz a különböző vállalatok, intézmények díjmentesen bocsátanak rendelkezésükre autóbust. Előterjesztésükre a tanácsok 89 sorsársat részesítettek egyszeri szociális segélyben. A munkabahelyezéssel kapcsolatban nincsenek problémák. Kifogásolta, hogy a szövetség központjának részéről a megyei szervezetet ritkán látogatják meg. A körzeti csoportok is sérelmezik, hogy taggyűléseiken a központ képviselői nem vesznek részt. A megyei szervezet törekszik külföldi kapcsolatok kiépítésére is, ennek keretében került sor egy jól sikerült csoportos ausztriai kirándulásra. Német József dicsérte az összejövetelek hangulatát, de egyidejűleg kérdezte, miért nem jön több tagtárs a klubdelutánokra. Gombos István a tagkönyvcserével kapcsolatban tett fel kérdéseket. Schreiner Antalné és Csonka Istvánné elismerésüket fejezték ki a szervezet jó működéséért. Koncz András tájékoztatta a taggyűlést a szervezet kulturális tevékenységéről. Elmondta, hogy az alkalmi előadói gárda több előadást tartott a körzeti csoportoknál és a győri összejöveteleken is. Gőcze József elpanaszolta, hogy a szakorvosi rendelőintézetben a vizsgálatokra sokat kell várakozni, e probléma megoldása érdekében intézkedést sürget a vakokra vonatkozólag. Novicz Ferenc megköszönte a megyei szervezet segítségét, melynek révén katonai szolgálatot teljesítő fia többször kapott eltávozást az esedékes mezőgazdasági munkák elvégzésére. Csoltói Józsefné, a Soproni Körzeti Csoport elnöke nehezményezte, hogy a 10 éves fennállását ünneplő csoport taggyűlésén a központ nem képviseltette magát. Pollainé Fetti Ilona elmondta, hogy sok idős, falun élő sorsárs nem tud elmenni fényképet csináltatni az új tagsági igazolványba; kérdezte, mi fog történni ezekkel a tagtársakkal. A válaszok során a központ képviselői kifejtették, hogy azok az idős látássérültek, akik nem tudnak fényképet csináltatni az új igazolványhoz, használhatják a régit is, de ez bizonyos utazási kedvezményekre nem jogosít fel! Elmondták továbbá, hogy a gyakoribb vidéki látogatások létszámihiány és időbeli korlátok miatt akadályba ütköznek. A taggyűlés a beszámolót és a felszólalásokra adott válaszokat elfogadta.

Zala megyei Szervezetünk 1986. szeptember 16-án Nagykanizsán, az Erkel Ferenc Művelődési Otthonban tartotta meg az évi taggyűlést. Az elnökség beszámolóját Váradi Istvánné olvasta fel. A referátum ismertette a szövetség munkáját és a tagok fontosabb problémáit. A megyei elnökség köszönetet mondott mindazoknak a helyi szervezeteknek, melyek bármilyen segítséget is nyújtottak a tagság részére. Elismerését nyilvánította a jól szervezett boglárlellel üdültetésért. A gyengénlátó tagok részére sürgette a kedvezmények körének bővítését. A hozzászólások során Ignác Magdolna panaszolta, hogy jelenlegi munkahelyén, a Nagykanizsai Bútorgyárban ET típusú telefonalközpontot szereltek fel, melyet csak látó személy tud kezelni. Kéri a megyei szervezet segítségét munkaügyi problémájának megoldásához. Görcsi József elpanaszolta, hogy kis nyugdíjából nem képes fizetni a magas lakbért. Andrasek Károlyné kérte, hogy kedvezményes benzinjegyet bocsássonak rendelkezésére, mivel idős kora és vak állapota miatt nagymértékben mozgáskorlátozott és leánya naponta a saját gépkocsiján szállítja őt az öregek napközi otthonába.

Slemker János a zalaegerszegi rendőrség képviselője elmondta, hogy járva a leértékelés alatt az üzleteket — Zalaegerszegen és Nagykanizsán, — sajnos rossz tapasztalatai voltak. Azt látta, hogy a vakok és gyengénlátók helyzetével visszaéltek.

A helyi hatóságok a problémákat feljegyezték és ígéretet tettek azok kivizsgálására. A beszámolót és a válaszokat a taggyűlés elfogadta.

Hajdú-Bihar megyei Szervezetünk taggyűlést 1986. szeptember 21-én Debrecenben a Magyar Göndülőcsapágy Művek kultúrtermében rendezték meg. Csengeri József titkár az elnökség beszámolójában részletes tájékoztatást adott tevékenységükről. Rendkívül nagy gondot fordítanak a tagszervezésre. Arra is törekednek, hogy a rászorultak segélyezésben részesüljenek. 10 tagtárs kérelmét terjesztették fel, hogy szociális elbírálás alapján részükre a posta telefont adjon. A megyei szervezet ebben az évben is megkapta Debrecenben az öt lakást bérlő kijelölésre. Jelenleg 385 tagtárs

dolgozik, két tagtárs vár elhelyezésre. A munkába állítással nehézségeik vannak, mert a vállalatok nem szívesen alkalmaznak vak vagy gyengénlátó embereket. A mozgássérültek vállalata, a Piremon vakok számára is biztosít munkalehetőséget. Az MGM rehabilitációs üzeme ugyancsak lehetőséget biztosít látássérültek foglalkoztatására. Rendkívül sürgősnek tartják az elektronikus telefon-alközpontokhoz a vakok részére kiegészítő készülék előállítását és forgalombahozását.

Kulturális programjukat terveink szerint lebonyolították. 1985 őszén a szövetség zenekara, 1986-ban a Landini Együttes szerepelt Debrecenben. Sérülmezik a vakvezető kutyakiképzés lassúságát, melynek következtében az igénylők rendkívül lassan kaphatják meg ezt a segítséget. A megyében a segédeszköz-akció iránt nagy az érdeklődés. Tájékoztatta a titkár a nagy: zámú hallgatóságot a Központi Elnökség munkájáról és a szövetség egyre szélesedő nemzetközi kapcsolatairól. Kritikusan értékelte a Boglárlellén 1986-ban szervezett titkári adminisztrátori értekezletet. Nagyon jók a kapcsolataink a megyei és városi tanácsokkal, pártbizottságokkal, vöröskereszt szervezetekkel és a Gyengénlátók Általános Iskolájával és Nevelőotthonával. Az MGM szocialista brigádjai nagy értékű társadalmi munkát végeztek a megyei szervezet helyiségének festésénél és felújításánál. Elmarasztalóan említette, hogy az Ingatlankezelő Vállalat a csatornázási munkák után az udvar aszfaltbunkolatát nem állította vissza az eredeti állapotnak megfelelően. Eredményként említette, hogy a megyei Rehabilitációs Tanács április hónapban a megyei szervezet helyiségében tartotta ülését és, hogy ugyanítt a szemész főorvos felkérésére 14 szemészorvosnak tartottak előadást a vakokkal való bánásmódról. Bejelentette, hogy az 1985-ben hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére rendezett munkaversenyen a megyei szervezet III. helyezést ért el.

Rózsa Dezső hozzászóló felhívta a figyelmet, hogy a Kölcsény Művelődési Központban a hangos könyvtár a tagság rendelkezésére áll. Röviden értékelte kulturális programjuk eredményeit és részletesen ismertette a következő 12 hónapra kitűzött kulturális munkaprogramot. Kiss Dezsóné az intézet 20 éves megalakulá-

sáról emlékezett meg, melynek lakója volt. A múlt évi taggyűlésen elkeseredett hangú hozzászólást tett, azóta sok minden történt munkahelyén. Most már biztonságban érzik magukat, jó környezetbe kerültek; ezért is köszönetet mondott Csengeri Józsefnek és a munkahelyi vezetőknek. Szabó Zsigmond a személyi járadék összegének emelését javasolja, a házastársi pótlék összegét kevesli. A házadó megfizetése alól felmentést kér a vakok részére. Kovács Lászlóné megköszönte a megyei szervezet titkárának, hogy lakásügyét sikerült elintézni. Megköszönte az úttörőknek a segítséget, hogy a tagtársakat a terembe kísérték. Veres János kéri a megyei szervezetet, hogy amennyiben lehetséges, a nagyon forgalmas csomópontoknál a hangjelzéses jelzőberendezések felszerelését segítse elő. Izsó Gyula kifogásolta, hogy a vidékiek nem részesülnek olyan és annyi szolgáltatásban, mint a Debrecenben élő sorstársak. Felszólalásában elmondta, hogy hiába igényelt vakvezető kutyát, nem kapott, továbbá elmondta, hogy a Vas megyei Vegyipari Vállalatnak a bedolgozója már 30 éve, kéri a megyei szervezetet, kezdeményezzen intézkedést a visszaküldendő készáru postaköltségének mentesítésére. Dr. Fülöp Tamás, a városi tanács vb szociálpolitikai csoportvezetője tájékoztatja a hallgatóságot, hogy a szociális gondoskodás fejlesztése érdekében a közeljövőben 16 új jogszabály, ill. jogszabálymódosítás kerül kiadásra. Nagy gondot fordítanak a rászorult emberek szociális problémáinak megoldására. Az időskorúak helyzetével a megyei pártbizottság külön ülésen foglalkozott. Debrecen területén 3300 fogyatékos és rokkant ember él, akikről a jövőben még fokozottabban kívánnak gondoskodni. Kéri, hogy az érdekeltek problémáikkal időben keressék meg hivatalát, mert úgy könnyebben tud segítséget nyújtani. Hadrázi András, a mozgássérültek helyi szervezetének elnökhelyettese megerősíti, hogy a Piremon Vállalat szívesen alkalmaz látássérülteket. A megyei szervezet kulturális programjához közvetlen segítséget ígért. Nyúl Győző főelőadó egyebek között elmondta, hogy szeptember 12—14. között boglárlellei üdülőnkben családi összejövetelt rendeztünk, amelyen 14 szülő és 12 látássérült

gyermek vett részt. Előadásokat tartottunk a megjelentek részére az önállóságra való nevelésről, valamint tájékoztatást adtunk részükre az új játékokról. A szülőknek egy kérésük volt, hogy ezeket az összejöveteleket rendszeresen tartsuk meg, s mi bízunk benne, hogy a szövetségnek a jövőben ehhez meg lesz az anyagi fedezete. Finta Ferenc elpanaszolta, hogy a településfejlesztési hozzájárulásban a részére kivetett összeggel nem értett egyet, fellebbezést nyújtott be, melyre két és fél hónap óta nem kapott választ. Csengeri József titkár a felszólalásokban részletesen válaszolt. A taggyűlés a beszámolót és a válaszokat elfogadta. A gyűlésen 592 fő vett részt.

Komárom megyei szervezetünk 1986. szeptember 23-án Tatabányán, a Technika Házában rendezte meg évi taggyűlését. A megyei elnökség Luk János titkár által összeállított beszámolóját Magyar Ferencné ügyviteli dolgozó olvasta fel. Részletes elemzést adtak a taglétszám alakulásáról. A munkába helyezéssel kapcsolatban kiemelték, hogy a megyei tanács segítségével kétszeresére tudták növelni a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat kihelyezett részlegét, ahol jelenleg ugyan 18 fő részére biztosítanak munkát, de ez a létszám 40-re emelhető. A megyei és városi tanácsokkal, pártbizottságokkal, társadalmi szervezetekkel rendkívül jó a kapcsolatuk, melynek segítségével a tagtársak szociális problémáit sikeresen megoldják. A tagösszejövetelek és az évente szervezett kirándulások iránt egyre növekvő érdeklődés mutatkozik. Munkájukat a szocialista brigádok és a területi aktívák nagyban segítik. Az év során hagyaték útján százezer forinthoz jutottak, melyet az örökgyógyó a Komárom megyei vakok megsegítésére ajánlott fel. Lakásügyek intézésében, rendkívüli segélyezésben, felnőttvédelmi szociális gondozásban sok tagtársnak nyújtottak közvetett segítséget. Cserép Ignác hozzászóló beszélt eddig végzett munkájáról és ennek kapcsán Esztergom városában elért eredményeiről. Köszönetet mondott a szervezet elnökségének mind a segédeszköz-ellátás, mind a tavalyi taggyűlésen felvetődött és az azt követő időben adódó általános problémák megoldásáért. Cserép Ignác után mintegy 15 sorstársunk jelentkezett felszólalásra, akik igen sok közérdekű kérdést

vetettek fel, ami az ösztátság érdekeit szolgálja. Foglalkoztak a biztonságosabb közlekedéssel, a balesetbiztosítással, a vakvezető kutyá igénylésével, körzeti orvosok gyakori változtatásával, külföldi gyógyszerek beszerzésével, ill. annak lehetőségeivel, a kedvezőbb utaztatás lehetőségeivel, valamint az 1986-os évben történt kedvező üdültetéseket köszönték meg. A beszámolót és a felszólalásokra adott választ a taggyűlés elfogadta.

Szolnok megyei szervezetünk 1986. szeptember 30-án Szolnokon a Ságvári Endre Művelődési Ház színháztermében tartotta meg évi taggyűlését. Gerdelics Ferenc instruktorker mutatta Keresztfalvi József titkár elvtársat a taggyűlésnek, aki Váradi Gyuláné 1985. szeptember 30-i lemondása után kooptálás útján került az elnökségbe és kapott titkári megbízatást az 1987-ben sorra kerülő választásig. Keresztfalvi József az elnökség beszámolójában áttekintést adott a létszám alakulásáról, a kulturális tevékenységről, a családlátogatásokról és a munkába helyezésekről. Szólt a megyei könyvtár hangoskönyv szolgáltatásairól is. A taggyűlésen a vitában 13-an kértek szót bedolgozás vállalása, a helyi utaztatással kapcsolatos kellemetlenségek, a tagkönyvcserével kapcsolatos problémák és egyéni panaszok tárgyában. A felszólalásokra Gerdelics Ferenc válaszolt. A beszámolót és a választ a taggyűlés elfogadta.

Veszprém megyei szervezetünk 1986. október 2-án Veszprémben az SZMT Művelődési Házban tartotta meg évi taggyűlését. Az elnökség beszámolójában Fodor Tamás titkár mindenekelőtt méltatta a szervezet 25 éves tevékenységét. Az évi beszámolóban jelentés hangzott el a létszám alakulásáról, a munkavállalás lehetőségéről, az ajkai, pápai és várpalotai körzetekben folyó nagyszerű területi munkáról, ahol az év során rendszeres fogadóórákat is bevezettek. Szólt a tagok szociális problémáinak megoldása érdekében tett intézkedésekről. Szalai Istvánné, a népfront munkatársa ígéretet tett megyei szervezetünk támogatására. Danyi Ernő a helyi közlekedéssel kapcsolatos észrevételeit mondta el, amelyre a Volán Vállalat kiküldött munkatársa adott választ. Megígérte, hogy a helyi járatokon a

számtáblát a megfelelő helyen kivilágítva helyezik el. Továbbá ígéretet tett arra, hogy a vezetőket utasítani fogják a mikrofon használatára a megállóhelyeknél. Orbán József a vakokra vonatkozó életben lévő rendeletekről, olvasógepről érdeklődött. Kérdésére a Főtitkár és Nyúl Győző főelőadó adták meg a választ. Mint korábban, most is az Egészségügyi Szakközépiskola tanulói az autóbusz állomáson várták érkező vendégeinket és átkísérték őket az SZMT épületébe. A beszámolót és a hozzászólásokra adott válaszokat a taggyűlés elfogadta.

Somogy megyei Szervezetünk 1986. október 7-én Kaposvárott a Latinka Sándor Művelődési Házban rendezte meg küldöttértekezletét. Csík Lajos elnök a megyei szervezet fennállásának 30 évéről adott áttekintést. Forró József titkár az elnökség beszámolójában elemezte a szervezet létszám helyzetét. Szólt a munkába helyezéssel kapcsolatos gondokról és eredményekről, a telefonos szakcsoport és a vak gyermekek szülei munkaközösségének tevékenységéről.

Részletesen elemezte a megyében működő öt körzeti csoport munkáját és a területi megbízottak aktív tevékenységének jelentőségét. Beszámolt a Kaposvári és a körzeti kulturális rendezvényekről és a közkedvelt megyei zenekar szerepléseiről. Horváth Gyula siófoki körzeti elnök bejelentette, hogy az olaszországi Triest város vakügyi szervezetével közvetlen kapcsolatot kívánnak felvenni, melynek érdekében decemberben a Siófok város által meghívott olasz szemész orvosokkal közvetlen tárgyalást terveznek. Kérte, hogy a siófoki szervezet részére a szövetség biztosítson kiránduláshoz költséget a Siófoki—Hajdúszoboszló—Gyula útvonalra.

Többen kérdést intéztek a tagkönyvcserével kapcsolatban. A válaszadás során dr. Bódi István főtitkár kérte, hogy a nemzetközi kapcsolatok felvétele ügyében előzetesen kérjék ki a központi elnökség véleményét és hozzájárulását. A kirándulások programját egész évre előre tervezzék meg, mert a központ csak így képes a szükséges költségkeretet rendelkezésre bocsátani. A beszámolót és a válaszadást a küldöttértekezlet elfogadta.

Tolna megyei szervezetünk 1986. október 8-án Dombóvárott, a Városi Művelődési Köz-

pont nagytermében tartotta meg évi taggyűlését. Nagy Györgyné titkár az elnökség beszámolójában jellemezte a szervezet létszámhelyzetét, értékelte a területi megbízottak munkájának jelentőségét, méltatta a családlátogatások fontosságát a tagság szociális helyzetének feltárása szempontjából, beszélt a kultúrscsoport tevékenységéről és további intézményes kedvezmények biztosítását sürgette.

A felszólalók köszönetet mondtak az elnökség áldozatkész munkájáért és egyéni gondjaikat, problémáikat mondták el. A taggyűlésen a beszámolót és a felszólalásokra adott válaszokat elfogadták.

Baranya megyei szervezetünk évi taggyűlését 1986. október 9-én Pécsen, az Ifjúság Házában tartotta meg. Az elnökség beszámolójában dr. Tóth Miklós elnök a megyei elnökség munkáját ismertette, kiemelve a testület aktivitását és a testületi ülések demokratizmusának jelentőségét. Görgényi Miklós elnökségi tag beszélt arról, hogy az ausztriai Graz vakügyi szervezetével májusban felvették a kapcsolatot, a jugoszláviai Eszék város vakügyi szervezetével sporttalálkozót szerveztek és a finnországi Lachti vakügyi szervezetével is élő kapcsolatuk van. Pontírás-oktatást az év során is szerveztek. Hat fő részére angol nyelvtanfolyamot indítottak. Kívánság szerint a tagösszejöveteleken szakelőadásokat is tartanak. A tagság részéről a belföldi és külföldi kirándulások iránt nagy az igény, melyeket az év során is sikeresen megszerveztek. Dr. Szigeti György titkár ismertette a szervezet létszámhelyzetét. Beszélt arról, hogy főleg Pécsen a munkába helyezéssel nincsenek gondjaik. A megyei szociális foglalkoztató 12 fő részére biztosított volna bedolgozást, jelenleg ezt a lehetőséget csak hárman veszik igénybe. Tájékoztatta a hallgatóságot, hogy a pécsi egyetemen Görgényi Miklóssal együtt előadást tartanak az orvostanhallgatók részére a megyei szervezet tevékenységéről és a vakokkal kapcsolatos tudnivalókról. Elmondta, hogy minden héten hétfői és csütörtöki napokon Pécsen a szervezet helyiségében klubnapokat tartanak, melyek iránt a tagság érdeklődése egyre fokozódik.

A vitában felszólaló számos tagtárs köszönetet mondott a jól szervezett programokért,

az egyre szélesedő üdültetési lehetőségekért. Szorgalmazták a gyengénlátók kedvezményezettiségi körének kibővítését. Kérelmezték a vakvezető kutyák rövidebb idő alatt történő rendelkezésre bocsátását és a kutyák részére az olcsó élelmezés intézményes megoldását. Többen egyéni panaszokat tártak a nyilvánosság elé. A beszámolót és a válaszokat a taggyűlés elfogadta.

Budapesti és Pest megyei szervezetünk 1986. október 11-én Budapesten a VGYOSZ székházában rendezte meg évi küldöttértekezletét. Az elnökség beszámolójában Pinviczki György titkár tájékoztatót adott a szervezet létszámhelyeztéről. A megyei szervezet elnökségének munkájáról elmondta, hogy a testület havonta tartott ülésein előre meghatározott munkaprogram alapján tűzik napirendre a megtárgyalandó témákat. Az év során többek között foglalkoztak az ifjúság helyzetével, a körzeti elnökök beszámoltatásával, a közlekedésbiztonsággal, az egyesületi élettel és a sporttevékenységgel stb. Fontos törekvésük az egyesületi élet fejlesztése. E cél megvalósításában nagymértékű támogatást kapnak a jól működő gyógymasszőr szakcsoporttól és a KISZ-szervezettől. A munkába helyezés folyamatos, noha nehezítette e tevékenységet a munkaügyi főelőadó huzamosabb hiányzása és a tagság részéről megnyilvánuló válogatás a munkahelyek között. A telefonalközpont-kezelők alapfokú tanfolyamát folyamatosan szervezik. A kultúrmunkát is nehezítette, hogy az év során sokáig üres volt a kulturális főelőadói státus. A Homérosz énekkar az ifjúság bevonásával kezd kilábalni a hullámvölgyből. A szövetség Berindán László zenekara változatlan létszámmal jól működik, noha ezen együttesnél is probléma az utánpótlás. Az utóbbi időben leg-sikeresebben működő együttes a Landini. Sok sikeres rendezvényt bonyolítottak le belső és külső szereplők. Kezdő és haladó német, kezdő eszperantó nyelvtanfolyam indítását tervezik. Végezetül tájékoztatást adott az ügyfélforgalommal kapcsolatos tudnivalókról. A beszámoló után szép kivitelű emléklapokat osztottak ki a megyei küldöttek között.

Erhart József megemlékezett arról, hogy 25 éves Magyarországon a gyógymasszőr-képzés,

mely idő alatt több mint 300 gyógymasszőr képeztek ki. Nagy Árpád a gyógymasszőr klub programjairól adott rövid tájékoztatást. Varró Attila megerősítette a beszámolóban azt a részét, hogy a fiatalokat évek óta nagyon nehéz bevonni az egyesületi életbe. Szólt a Homérosz Kórus munkájáról, az általános iskolások lelkesedéséről. Bauer László kéri, hogy a vakok részére a szövetség járja ki a televízió díjmentességet. Jéger Sebestyén megköszönte Pinviczki Györgynek és a vezetőségnek, hogy különös figyelemmel kísérték az érdi körzeti csoport tevékenységét.

Szólt az érdi csoport társadalmi munkájáról. Nagy Györgyné nagyon elszomorítónak tartotta, hogy ilyen kevés küldött jelent meg az értekezleten, javaslata, hogy azok, akik rendszeresen távol maradnak, ne szerepeljenek a jövő évi jelölő listán. A boglárlellel üdülőben azt tapasztalta, hogy a vidékiek között nagyon sok a látó. Tavasszal összeállították a telefonosok nyilvántartását, ami eltűnt, jobban meg kellene a szövetségnek becsülnie az aktívák munkáját. Borbély János az ifjúság érdekében sürgette, hogy az általános iskolák 8. osztályos tananyagát a szövetség kazettára olvastassa fel. Horváth Lajos a szövetség kulturális utánpótlását nagyon szomorúnak tartja, úgy tudja, hogy az általános iskolában jelenleg csak 2 zenetanár van. 20—30 évvel ezelőtt 5 zenetanár dolgozott az iskolában. Kifogásolta a nyomda nyomtatási minőségét és a nyomda technikai felszereltségének korszerűtlenségét.

Kadir Aliné bedolgozási lehetőség iránt érdeklődött. Kifogásolta a hangoskönyvtár kazettáinak minőségét. Kuminka Györgyné az általános iskolában folyó munkáról adott tájékoztatást. Elmondta, hogy az iskola vezetősége teljesen megfiatalodott, a legidősebb vezetőségi tag 40 éves. Nagy aktivitással dolgoznak, nap mint nap konkrét eredményeket tapasztalnak, a gyerekek nagyon alapos tudással jöhetnek majd ki az iskolából. Bevezették a fakultációt, ezen belül a számítástechnikát, az angol és a német nyelv oktatását, az optantanfolyamot. A zeneoktatás is teljes reform előtt áll. Szólt a pályaválasztásról is. Javaslata, hogy a budapesti és Pest megyei szervezet elnökségében is létezne egy olyan személy —

ezt a többi megyénél is javasolja —, akinek konkrétan az lenne a feladata, hogy új pályákon keressen, kutasson. Ténylegesen választás elé kerüljenek a 8. osztályban a gyerekek, és nem kényszerpályára. Erhart Józsefné dr. Molnár Katalin javasolta, hogy a jövőben az elnökség beszámolóját előzetesen írásban küldjék meg a küldöttek részére. A jelölő lista elkészítésénél nagy gonddal ügyeljenek, hogy arra érdemes, aktív tagtársakra történjék javaslat. A Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalatnál nagy gondot jelent, hogy nem jelentkezik minőségi utánpótlás. Gerdelics Ferenc, dr. Bódi István és Pinviczki György részletesen válaszoltak a felszólalásokra. A küldöttértekezlet a beszámolót és a válaszokat elfogadta.

Vas megyei szervezetünk taggyűlését 1986. október 14-én Szombathelyen a Vakok Intézetének kultúrtermében rendezték meg. Dr. Szabó Károly titkár a beszámolóban tájékoztatta a hallgatóságot, a tagszervezéssel kapcsolatos nehézségekről. Ismertette, hogy a helyi elnökséggel kerestek lehetőséget és megállapították, hogy a szervezési munka csak akkor eredményes, ha a megye területén élő sorstársakat személyesen keresik fel. Tudják, hogy nem lesz könnyű feladat, de remélik, sikerült megvalósítani. Megállapította, hogy a szövetség munkaképes tagjai mind dolgoznak, anyagi helyzetük nem rosszabb a látók átlagánál. Főbb munkaterületek: kefe- és seprűkötő, papírfeldolgozó, zeneoktató, gyógymasszőr, telefonalközpont-kezelő. Az intézeten kívül lakó tagok közül Szombathely területén 12 fő részesül rendszeres házigondozásban, a megye területén pedig 5 ilyenről tudnak. Ismertette a tagság rendelkezésére álló kulturális lehetőségeket. Bejelentette, hogy törekednek pénzalap megteremtésére a rászoruló tagok segélyezése céljából.

Meggyes Jánosné elismeréssel szólt a hangoskönyvtár munkájáról, továbbá kérte, hogy a városban kintlakók is jöhessenek kirándulni az intézet szervezésében. Mihalik Károly és Ágoston Lászlóné egységes összegű személyi járadékra és az intézetben élők járadékban történő részesítésére tett javaslatot. Fekete Árpád felajánlotta, hogy kapcsolatot teremt a

mozgássérültekkel és sikeres együttműködést kívánt. Kovács László felajánlotta az intézet gépkocsiját a vidéken élő látássérültek meglátogatására. Kovács Ferencné, a megyei pártbizottság munkatársa, ígéretet tett arra, hogy lehetőségeikhez képest ezután is maximális segítséget nyújtanak. A beszámolót és a felszólalásokra adott válaszokat a taggyűlés elfogadta.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szervezetünk taggyűlését 1986. október 17-én Miskolcon a Molnár Béla Úttörőházban tartották meg. Dr. Kiss László az elnökség beszámolójában ismertette a létszámalakulást, beszélt a munkába helyezéssel kapcsolatos nehézségekről, szólt a sikeres postai telefonalközpont-kezelői tanfolyamról. Kiemelte a területi megbízottak aktív tevékenységét, elismerően szólt Szilágyi József pontírás-oktatói eredményes munkájáról, valamint a kultúr csoport sikeres tevékenységéről. Méltatta az egyesületi élet fejlődésének jelentőségét és a helybeli hangoskönyv-kölcsönzés lehetőségeit. A vita számos felszólalója az elektronikus alközpontok vakok számára szükséges kisegítő készülékének forgalomba hozatalát, pontírású német nyelvkönyv közreadását, a rendkívüli segélyek megállapításának hivatali formáját, és egyéni panaszokat vetett fel. Mezei Istvánné a területi megbízottak munkájával kapcsolatos tapasztalatokat és gondokat tárta a nyilvánosság elé. Papp Jánosné felolvasta az ózdi vakok klubjának beszámolóját, melyben működésükhöz segítséget kérnek a szövetség központjától és a megyei szervezettől; köszönetüket nyilvánítják az eddig kapott támogatásért. Az elnökség beszámolóját és a felszólalásokra adott válaszokat a taggyűlés résztvevői elfogadták.

Szabolcs-Szatmár megyei szervezetünk küldöttértekezletét 1986. október 18-án Nyíregyházán a megyei könyvtárban rendezték meg. Megyei elnökségünk az 1986. évi munkaterv készítésének időszakában felülvizsgálta a taggyűlések megtartásánál kialakult korábbi gyakorlatot. Világosan megfogalmazódott, nem szerencsés, ha a szervezeti munkában fél éven keresztül a taggyűlések szervezésével és megtartásával foglalkoznak. Sok vélemény hangzott el év közben, amely megkérdőjelezte a

körzetek létjogosultságát. A tapasztalati összességek egyértelműen eldöntötték ezt a kérdést. A szövetség fejlődésének egyetlen lehetősége a körzetesítés, amelynek munkáját az egész megyére kiterjedő aktívahálózatra alapozzák. Nemcsak a meglévőket kell erősíteni, hanem újabbakat is kell létrehozni. A taggyűlésekre az Épszer Vállalattól kapott autóbusszal utaztak; szinte az egész hivatalt kiköltöztették: írógép, indigó, bélyegző, utazási utalvány, bélyeg, tagkönyv stb. voltak velük. Ennek köszönhetően sok ügyet a helyszínen el is végeztek. A segédeszközökkel volt gondjuk egyedül, már az első taggyűlésen elfogyott a karóra, ébresztőóra, tübefűző. A körzet csoportvezetők kitétek magukért. Kellemes környezetben szép számú hallgatóság előtt tarthatták meg beszámolójukat. A vitában sokan részt vettek. A hozzászólók saját gondolataikkal foglalkoztak. Kevesen mondtak véleményt a szövetség munkájáról, közérdekű kérdésekről. Segélyek, utaztatás, személyi járadék, segédeszközök voltak a főbb kérdések, néhá-

nyan szóltak a munkába helyezésről, munkafegyelméről, az aktívák munkájáról, a tagszervezésről, az üdültetésről. A nagyon gondosan összeállított beszámoló hű képet adott a megyei szervezet munkájáról. A beszámoló követő vitában szó volt a munkába helyezésről, a VV. propagandájáról, az aktívahálózatról, az utazási kedvezményekről. A felszólalásokra adott választ és a beszámolót a küldöttek elfogadták.

A taggyűlések résztvevői mindenütt egyperces néma felállással tisztelegtek elhunyt tagtársaik emlékére. Baranya, Bács, Budapest és Pest, Fejér, Győr-Sopron, Komárom, Somogy, Tolna és Veszprém megyékben szerényen megvendégelték a taggyűlések résztvevőit, ezek fedezetéül — természetesen — nem a céljellegű adományok szolgáltak. A nagy létszámú részvétel és a viták során felvetett közérdekű javaslatok és gondok, tagságunknak szövetségünk iránti bizalmáról tettek tanúbizonyságot.

BRILLE EMLÉKÉREM KITÜNTETÉSBN AZ ALÁBBIK RÉSZESÜLTEK 1986-BAN

Arany fokozat:

Fiák László, a Magyar Gördülőcsapágy Művek vezérigazgatója;

Suti Lajos, a Csongrád megyei szervezet titkára.

Ezüst fokozat:

Daróczy Gyula, a Debreceni Postaigazgatóság munkatársa;

Hanuszka József, a Heves megyei szervezet titkára;

Kiss József, a Fejér megyei Állami Építőipari Vállalat vezérigazgatója;

Klepács András, a Szabolcs-Szatmár megyei szervezet elnöke;

a Somogy megyei Kórház Madzsar Alíz szocialista brigádja.

Bronz fokozat:

Beóthy József, a Veszprém megyei szervezet alelnöke;

Borbély Lajos, a Heves megyei szervezet gyöngyösi körzeti csoportjának elnöke;

Csernák Károlyné, a Váci Kötöttárugyár kereskedelmi igazgatóhelyettese;

a győri ÁFÉSZ Dobos József szocialista brigádja;

Juhász Imre, a Somogy megyei szervezet elnökségi tagja;

Lázár Sándorné, a Csongrád megyei szakosított szociális otthon igazgatója;

Dr. Monori Balázs, a Városi Tanács V. B. titkára;

Sajtos Györgyné, a budapesti és Pest megyei szervezet volt elnökségi tagja (posztumusz kitüntetés);

Simon Gyula, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szervezet elnöke.

Gratulálunk!

Tudósítás

A VGYOSZ KÖZPONTI ELNÖKSÉGÉNEK 1986. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRŐL

A tanácskozáson a testület határozatképes számban megjelent. Barna Zoltán betegség, Pinviczki György pedig elfoglaltság miatt igazoltan volt távol.

A tárgysorozat első pontjában Horváth Dániel, a szakmai csoport műszaki előadója tájékoztatta a jelenlévőket, hogy központunk részére egy hongkongi gyártmányú IBM gépet szereztek be, ezért feltétlenül szükségessé válik néhány szövetségi dolgozó operátori kiképzése. A Braille-Lab személyi számítógép fejlesztése érdekében szerződés előkészítése van folyamatban a KFKI fejlesztési csoportja és szövetségünk között. Horváth elvtárs felkereste Dombóvárott a Color szövetkezetet a Braille-Lab személyi számítógép gyártásával kapcsolatban, itt azt a választ kapta, hogy amennyiben a beszéd szintetizátorhoz szükséges integrált áramköröket be tudják szerezni, úgy a készülék 1987-ben kezdődő gyártásának nincs akadálya. Szövetségünk kérésére az OTP vakok részére a Braille-Lab számítógép beszerzéséhez áruvásárlási hitelt biztosít 10% előleg befizetése mellett, 3 éves részletfizetési kedvezményrel. A vásárlási igényt szövetségünkönél kell bejelenteni, és ugyanitt kell az előleget is befizetni.

A második napirendi pont keretében Szegedi István, a Vakvezető Kutyakiképző Iskola vezetője tájékoztatta a testületet, hogy az iskola területén 1986. október 24-én volt a műszaki átadása annak a korszerű kennelsornak, mely 29 — egyenként 8 m²-es — férőhelyből áll. Elhangzott továbbá, hogy 1986-ban a hazánkban élő tagtársak részére 14, külföldön élő magyar vakok részére 2 vezetőkutyt adtak át. Változatlanul német juhász kutyákat képeznek ki, részben alkalmasságuk, részben elérhető árak miatt. Az év során az iskola dolgozói a korábbi években kiadott kutyák tartását és munkavégzését is ellenőrizték.

A tárgysorozat harmadik pontjában Daru Geróné, hivatalt vezető-helyettes és Gerdelics Ferenc, a szakmai csoport vezetője tájékoztatta az elnökséget, hogy az OKBT költségfedezetével egy 15 perces film készült a vakok közlekedésének segítéséről. Az alkotás bemutatására valószínűleg még 1986. decemberében, a TV főműsor-idejében sor kerül. A filmről mintegy 40 kópiát készítenek, ezeket a vakügyi intézmények, a megyei KBT szervek és különböző közlekedési tanintézetek között osztják szét.

A negyedik napirendi pont a

Központi Elnökség 1986. III. negyedévi határozataival foglalkozott. Az anyagot valamennyi elnökségi tag előre írásban megkapta. A tárggyal kapcsolatban egyetlen jelenlévő sem tett észrevételt, így az anyagot a testület jóváhagyólag és egyhangúlag elfogadta.

A bejelentések keretében dr. Bódi István főtájtár tájékoztatta az elnökséget, hogy november 21-én Győrött Robert Vogel professzor, az osztrák vakügyi segélyszervezet elnöke nagy érdeklődés mellett vetített képes előadásban ismertette az Unterdanbachben lévő, rendkívül korszerű vakügyi létesítmény működését.

Dr. Jáksó László elnök bejelentette, hogy Borisz Zimin elvtárs, a Vakok Összoroszországi Szövetségének elnöke betegsége miatt lemondott tisztviseléséről.

Dr. Bódi István tájékoztatta a testületet arról, hogy a szövetség tiszteletbeli tagjai részére, budapesti székházunkban december 6-án találkozót szervezünk. (Az esemény, melyre első ízben került sor, lapunk szerkesztésének idejére már lezajlott. A sikeres összejövetelre több mint 30 meghívott jött el élén dr. Csehák Judit miniszterelnök-helyetttessel. A referátumok és a kötetlen jellegű hozzászólások jól szolgálták a hazai vakügyet.)

Szövetségünk vezető testületének november 27-i ülése az elnök zárszavával ért véget.

Gerdelics Ferenc

Megyei szervezetek életéből

TUDÓSÍTÁS SZABOLCS-SZATMÁR MEGYÉBŐL

Megyei szervezetünk kultúr-csoportja új műsorral mutatkozott be a fehér bot napja alkalmából rendezett ünnepségen 1986. október 20-án. A rendezvényen nagyon sokan megjelentek, nemcsak a sorstársak, hanem a patronáló üzemek szocialista brigádjainak képviselői is. A színvonalas műsorok vonzóak a látogatók számára.

E sorok írója, a megyei szervezet titkára bevezetőjében üdvözölte a megjelenteket, ezután bejelentette, hogy a Bessenyei György Tanárképző Főiskola kellő számú jelentkező esetén lehetővé teszi tagtársaink részére uszodája rendszeres használatát.

Ezt követően Orosz Szilárd nyugalmazott főiskolai tanár, a TIT előadója emlékezett meg a fehér bot nemzetközi napjáról. A beszédek után a kultúr-csoport műsora következett. Ennek műsorközlője Tóth László tanár, a Prózamondó Kör vezetője volt. Szellemes, tréfás, csípkelődő közlései rendre nevetésre fakasztották a hallgatóságot. A bevezetőt, az ünnepi beszédet, és az énekkari számokat a prózamondók szavaltai fűzték össze. Papp Erika két alkalommal is szóhoz jutott. Bemutatkozott két házaspár is, Kovács Árpádék és Proksa Jánosék. A nagy klasztrikus költők: Petőfi, Ady, Tóth Árpád és Szimonov költeményei mellett szerény tartózkodással adta elő Kovács Árpád saját versét.

Ez a vers nagy sikert aratott. Az énekkar már a megjelenésekor nagy tapsot váltott ki. Ugyanis a hölgyek ez alkalommal mutatták be új ruháikat. A jelen lévő sorstársak részére Kovács László karnagy szóbeli ismertetője adott képet a kollekciónról. A maxiruha borvörös színű, buklé-velur anyagból készült. Ennek felső részét és az övet világos színű arany szállal átszőtt lurex anyagból készítették. „A bemutatás izgalma, no meg a helyiségben lévő meleg rózsás pirt varázsolt a hölgyek arcára, akik így még szebbek lettek”.

Az énekkar nótacsokrokat és kórusműveket adott elő nagy sikerrel.

Befejezésül Tóth László tagtársunk harmonikaszólója hangzott el. Végezetül megvendégelték a jelenlévőket, majd baráti beszélgetés, zenehallgatás következett.

Szabó József

BÉKÉS MEGYEI TUDÓSÍTÁS

Megyei szervezetünk vezetősége 1986. október 31-én Tótkomlóson a művelődési házban tartotta klubnapját.

Uzsonna után Lugosi Mátyás a helyi általános iskola nyugalmazott igazgatója beszélt a település történetéről. Elmondta, hogy a község helytörténeté-

nek feldolgozását végzi. A lakosság és a település szerkezetének alakulását vizsgálja, kutatja, majd ezeket dolgozza fel. A község lakosságának megélhetését elsősorban a föld, a földművelés és az állattenyésztés adta.

Ezután Vantara András, megyei szervezetünk titkára tartott beszédet. A beszédek után műsor következett. Az összejövetel a Vasúti vendéglőben ebédrel, majd baráti beszélgetéssel folytatódott. Jó hangulatban fejeződött be a találkozó.

Ezúton is köszönetet mondunk özv. Rózsa Dezsőnének, Suska Mihálynak, Lóczi Mihálynénak és mindazoknak, akik e rendezvény sikeréhez hozzájárultak.

Sütő Klára

HÍREK FEJÉR MEGYÉBŐL

Anyagtorlódás miatt csak nagy késéssel tudjuk közreadni székesfehérvári tudósítóink figyelemre méltó kulturális beszámolóját.

Barta Lajos-émlékiállítás
Székesfehérvárott

1986. május 8-án elhunyt Barta Lajos, a XX. századi magyar Szobrászat egyik érdekes egyénisége. Pályája elején művészi fafaragást tanult, majd később Bécsben, Olaszországban és Párizsban ismerkedett meg a modern szobrászattal. Absztrakt műveivel a nonfiguratív stílust igyekezett hazai környezetbe átültetni, kompozícióinak tárgya gyakran el-

vont, és ehhez mérten a kifejezés formáit sem a megszokott valóságból veszi.

A halál Kölnben érte, ahol élete utolsó két évtizedét töltötte, művészi hagyatéka azonban — végrendelete szerint — a székesfehérvári István Király Múzeumba került, ahol az 1986. augusztus 2-től szeptember 7-ig tartó kiállítással adóztak emlékének. A tárlatot számos sorstárs is megtekintette, és alkotásokat tapintás útján is megismerhette.

Az Ars Renata együttes hangversenye

1986. augusztus 17-én az ismert együttes hangversenyt

adott a szabadbattyáni Kula toronyban. Az együttes 1971-ben alakult, célja a reneszansz zene feltámasztása. A zenészek valamennyien játszanak régi hangszereken, 8 európai nyelven énekelnek hibátlan, korabeli kiejtéssel; repertoárjukon 1000-nél is több eredeti mű szerepel. Az együttes vezetője Virágh László kutató munkát is végez, az ő általa gyűjtött anyagot is éneklük és játszáuk. Jelvényük: a lángból, hamuból újjászülető Főnixmadár, az újjászülető zene jelképe. Sorstársaink nagy élvezettel hallgatták a kitűnő koncertet.

Antal József

jobbal csak keveset látok. Ötvenkilencben nősültem, s amikor nyilvánvalóvá vált, hogy nem folytathatom a munkámat, két leány gyermekünk nevelését vállaltam, amíg feleségem továbbra is dolgozott. A nagyobbik lányunk huszonnyolc éves, Nyírpircsén üzemágvezető agronómus. A kisebbik lányunk huszonhárom éves, a SZOT-nál ellenőr Nyíregyházán. Feleségem nyugdíjas, 36 évig dolgozott a Nyíregyházi Dohányfermentálóban.

A szövetséggel 1967-ben vettem fel a kapcsolatot, mindjárt tag lettem, s hamar bekapcsolódtam a közösségi munkába, mert elnökségi taggá választottak a megyében.

Szívesen elvállaltam a munkát, hiszen mindig is közéleti ember voltam. A bankban szakszervezeti titkár is voltam, az MSZMP tagja 1950 óta vagyok. Jelenlegi munkahelyemen, a megyei kórházban, ahol telefonalközpont-kezelőként dolgozom, a négyes pártalap-szervezet informátoraként is tevékenykedem. Időközben négy telefonkezelőt képeztem ki sorstársaim közül, hárman még ma is a kórházban dolgoznak. De a szövetségen kívül is részt vettem társadalmi munkákban. Én szerveztem meg az utcánkban a gázvezeték megépíttetését. Tavaly pedig öt másik utcában harmadmagam szerveztük meg szintén a gázvezeték építtetését — sorolta Klepács András családjáról, magáról, munkásságáról a legfontosabbakat.

Még hadd tegyem szavaihoz, hogy Szabolcs-Szatmár megyei

Aszódi László Antal sorozata

ÉLETEM ÉRTELME

BEMUTATJUK KLEPÁCS ANDRÁS SORSTÁRSUNKAT

Örökmozgó, nyughatatlanul közösségi emberként ismertem meg Klepács Andrást, Szabolcs-Szatmár megyei Szervezetünk elnökét.

Szerintem a társadalom azon kisebbsége tagjainak sorába tartozik, akik tudják hol a helyük, mi a feladatuk. Ő és a hozzá hasonló emberek azt hiszem tudják mi az életük értelme, s mert mindig is tudták, a kegyetlen sorscsapásokat is jobban elviselték, mint a világban céltalanul lődörgők...

Nyíregyházi otthonában, felesége társaságában beszélgettem vele. Így mesélt életéről...

— Nyíregyházán születtem 1926-ban, itt is fejeztem be tanulmányaimat egészen az érettségig. Utána az akkori városházán dolgoztam kis ideig, majd a Nemzeti Bank elődjénél, az OSZH-nál helyezkedtem el. A bankban dolgoztam több mint tizennyolc évig, s hitelügyi csoportvezetőként mentem nyugdíjba, sajnos idő előtt. Ugyanis 1966-ban már annyira megromlott a látásom, hogy nem dolgozhattam tovább a nyíregyházi bankfiókban. Ideg-hártya leválása következtében elvesztettem a látásomat, két évvel ezelőtt pedig el kellett távolítani a bal szememet, s a

szervezetünk országos küldötte. Munkássága elismeréseként miniszteri dicséretben részesült még a bankban, majd a Braille emlékérem boldog tulajdonosa lett.

Hogy mivel tölti manapság hétköznapjait?

Rádiót hallgat, vagy magnóról zenét, rejtvényt fejt — persze segítséggel —, rendszeresen olvassa lapunkat, s a hangoskönyveket, s nagyon érdeklik a hazai és a külföldi politikai élet eseményei. Közben hat elnökségi tagtársával szervezi az újabb családlátogatásokat, készíti a környezettanulmányokat. Ápolják a kapcsolatokat a város politikai és államigazgatási szerveivel, gazdasági egységeivel — erről is részletesen beszélt, hiszen élete szerves része a vakügy elkötelezett szolgálata.

— Nagyon jó a kapcsolatunk a város vezetőivel. A vállalatok közül az ÉPSZI dolgozói kifestették a megyei szervezet székházának helyiségeit, megjavították a bútorokat. Az információtechnikai Vállalat javítja elektromos gépeinket, s vállalták a vak tagtársak pontírógépeinek karbantartását is. Anyagi támogatást is kapunk a gazdálkodó szervektől kulturális célra, vagy szemműtétek anyagi terheinek csökkentésére. A külső támogatások révén ma már ezer—ezeröttszáz forintos egyszeri segélyeket is tudunk folyósítani indokolt esetben, a lakáscsere költségeihez egyelőre 2 ezer forinttal tudunk hozzájárulni.

Talán ezek a jobb lehetőségek is közrejátszanak abban,

hogy kevesebb gondal keressek. E helyzet kialakulásához nek meg bennünket a tagtársak hozzájárultak a rendszeres segélyek, a járadék. S nyilván az is hatással lesz a megyei szervezet életére, hogy az új titkár, Szabó József révén igazi, izig-vérig közéleti ember került hozzánk — beszélt a szervezeti élet kisebb-nagyobb dolgairól Klepács András, az olyan ember magabiztosságával, aki jól ismeri azt a terü-

letet, amelyről szól — hiszen kétszer is volt megyei titkár.

Legvégül utolsó mondatát idézem:

— Igyekszem az életemet hasznosan, értelmesen kitölteni, mégpedig úgy, hogy embertársaimnak, sorstársaimnak ne terhére, inkább hasznára legyek. Hiszen ők adják nekem azokat a feladatokat, amelyek teljesítése révén ma is közéleti, közösségi embernek mondhatom magam.

„DOKTORRÁ FOGADOM”

(A cikk szerzője: Némethi Györgyi)

Megjelent az Ország Világ 1986. 34. számában, augusztus 20-án

A jogi kar doktorrá avató ünnepsége mindig nagyon szép. A hagyományok szerint zajló ünnepi esemény azonban mindig más; egyszeri és megismételhetetlen. Az emberek teszik újra és újra más hangulatúvá a dísztermet. Évente változnak az avatandó sötétruhás fiúk, a selyemruhás lányok. Minden évben más családok zizegtetik a virágcsokrok celofánját a széksorokban; más nagymamák törülgetik szemüket és sóhajtának: „Csakhogy ezt is megértem...!” A megilletődöttség változóan örök pillanatai ezek.

Az idej avatáson nem kiküldöt tudósítók voltunk, hanem meghívottak. Vagy tíz nappal az esemény előtt kaptunk egy szép, hófehér papírra nyomott meghívót: „Tisztelettel meghívom Önt 1986. július 26-án, de. 10 órakor az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán tartandó

DOKTORRÁ AVATÁS ünnepségére. Orlicki János”.

Hát eljutott idáig! Hát nem feledkezett meg rólunk s az ígérteéről! Így örvendeztünk fotóriporter kolléganőmmel, akivel az 1984-es év elején riportot készítettünk Orlicki Jánosról. A fiatal férfi tizennyolc esztendőskorában elvesztette látását. A riport készítésének időpontjában gyógymasször volt az ORFI-ban — és negyedéves joghallgató. Akkor sokáig foglalkoztatott a sorsa, a személyisége. Néha felvillant előttem derűs arca, a mosolya, amikor megoldhatatlannak látszó helyzetbe kerültem. Az utak is eszembe jutatták. Havas, latyakos volt az 1984-es tél vége, a korai tavasz. Nem tudtam úgy caplatni a hókásás olvadékban, hogy ne jutott volna eszembe: hogyan közlekedik most János?

Hogyan találja meg a biztonságos talajt a karcsú, fehér bot és Amálka, a példásan képzett vakvezető kutya...? Vajon győzi-e ezt a feladatot? A kutya a jogi kar portája mellett, valami régi szőnyegen pihent, amíg gazdája odabent az előadásokat hallgatta. Aztán együtt haza, Újpestre. S másnap reggel újra együtt munkába... Sokan ismerték kettősüket, és sokan tekintettek rájuk tisztelettel. „Ember kutyával.” Ez volt a két évvel ezelőtti riport címe. S akkor elmondtuk, hogyan küzdött, hogyan tanult Orliczki János. Magnetofonnal felvett előadásokból, kazetára olvasott jegyzetekből... Aki csak tudott, segített neki a maga módján. Édesanyja, felesége, aki ugyancsak gyengénlátó, a gyerekek, jó ismerősök, évfolyamtársak.

... Amikor végigment egy társával a pódium puha, barna szőnyegén, hogy egy életre szóló kézfogással doktorra fogadják, újra, kényszerítő erővel eszembe jutott az a latyakos tél... És élete sok göröngye, buktatója... Az értelem és az akaraterő menetelt ott, határozott léptekkel a barna szőnyegen. Az eskü szövegét — hiába mondták kis csoportként, kórusban — most az Ő hangján hallottam: „... Ebben az ünnepi órában a tudomány és az igazság szolgálatára szentelem magamat és arra törekszem, hogy tudományomat az Eötvös Lóránd Tudomány Egyetem tisztességére, embertársaim javára, népem és hazám dicsőségére előbbre vigyem...” S azután a várva várt mondat, a rektor hangja:

„Doktorra fogadom.” De jó tanújává lenni az ilyen „hétköznapi”) győzelemnek! És hírül adni, hadd tudják meg mások is, s talán okuljanak belőle életük nehéz időszakában.

Dr. Orloczki János arca csupa öröm. A bejegyzett tanulmányi eredmény: „Cum laude”.

Ugyan, mit mondhatnánk még...?

KISS JÁNOS

A félszemes látásról

Magyarország lakosságának nagy százaléka csak félszemesen lát vagy félszemmél lát élesen. Az általános iskolát végzettek csaknem 30%-a a szeme miatt nem választhat bármilyen pályát. Több foglalkozási terület van, amely félszemmél nem végezhető, ilyen pl. a szövőipar. A pályák egy része a szem veszélyeztetettsége miatt félszemmél nem választható, más pályákon mélységlátásra van szükség (pl. gépkocsivezetés), amely félszemes látás esetén hiányzik.

Nézzük mi lehet az oka a félszemes látásnak!

A szem éles látása az élet első éve folyamán fejlődik ki. Ehhez az szükséges, hogy az éles látás helyén állandóan éles képek keletkezzenek. Ha ezt valami akadályozza (pl. borúságok a törőközegekben a szaruhártyán vagy a lencsében), akkor a szem csökkentő látó marad. Ezért legkésőbb az első életév vége előtt ezeket az akadályokat — ha lehetséges — meg kell szüntetni. A szaruhártya borúsága sérülés vagy gyulladás következménye lehet. Szaruhártya-átültetés ma már jó eredménnyel végez-

hető, és így ez a borúság megszüntethető. A lencse borúsága az ún. szürkehályog (katarakta). Ez lehet veleszületett vagy később kifejlődő. Lehet egy vagy kétoldali. Családi előfordulást is ismerünk.

Ha a szürkehályog kétoldali, akkor műtét után mindkét szemre megfelelő erős üveget kap a gyermek és nem fenyeget a féloldali látás. Ha azonban a szürkehályog féloldali, akkor az igen erős üveg csak egyoldalra kerül, s a gyermek nem tudja elviselni a két szem közötti nagyfokú különbséget. Újabban ilyen esetekben a szembe ültetett műanyag lencsével próbálkoznak. Az irodalomban erről ellentmondó adatok olvashatók. A szokásos szemüveg azért nem viselhető el, mert az ideghártyán keletkező kép a két szemben különböző nagyságú. (Ez az aniszeikónia.) Ezt a különbséget volna hivatva kiküszöbölni a beültetett lencse. Nem minden műanyagot tűrnek el hosszabb ideig a szem szövetei. A beültetendő lencse fénytörése nem mindig könnyen kiszámítható, és a normális lencsétől eltérően nem állítható be közelre. Te-

hát olvasáskor mégis kell a szemüveg. Ez a helyzet a kontaktüveg viseléskor is, amely egyszerűbb, de ezzel is problémák lehetnek. Van ún. kemény és puha lencse, mindkettőnek — bár különböző — káros következményei is lehetnek. Pl. a szaruhártyának nincsenek erei, oxigénellátása zavart szenvedhet stb.

Így mérik a kancsalság fokát: az orvosnő kezében levő képeket a gyermeknek a lencsén keresztül kell néznie. Előbb mindkét szemmel, majd külön a bal és külön a jobb szemével. Minden esetben a két képet egynek kell látnia. Az eltérést a műszer jelzi, s ez adja a kancsalság mértékét.

Ha a két szem között nagy a fénytörési különbség, akkor az egyik oldalon nagyfokú távollátás vagy egyenetlen fénytörés (asztigmatizmus) áll fenn. Féloldali rövidlátás esetén kisebb a veszély, mert gyakori, hogy az illető közelre a rövidlátó szemét használja. Nagyfokú különbségnél az illető nem tud szemüveget viselni.

Féloldali látást okozhat több fejlődési zavar, amely a terhesség alatt jön létre és ez nem gyógyítható. Pl. ilyen a mikroftalmusz, a növekedésben elmaradt szem, ún. klobómák, a szem egyes részeinek hiánya stb. Ilyen fejlődési zavarok más fejlődési zavarokkal együtt fordulhatnak elő. A szem fejlődési zavarai gyakran kétoldalúak, és vakságot okozhatnak.

TANULJUNK HÁZTARTÁST 4.

A gyerekek felkészítése a családi együttélésre

Az első emberi közösség a család, itt tanulja meg a gyerekek a társadalmi normákat. A mai család számos sajátos, egyedi vonása tovább él a gyerekek magatartásában, sőt majd azok jövőendő családjában is.

Mire neveljük?

Vizsgálatainkban arra is választ kerestünk, mit gondolnak a szülők, hogyan kell felkészíteni a fiúkat és a lányokat a családi életre. Arra is feleletet kívántunk kapni, hogy a szülők az egyes férfi és női szerepköröket hagyományosan értelmezik-e, vagy pedig már nem tesznek különbséget. Milyen értékeket ítélnak a családban megalapozandónak? Munkaszeretet, mértékletesség, pénzbeosztás, takarékoság — ezeket rangsorolták.

Kevés kivételtől eltekintve mindannyian a pénzzel való jó vagy rossz gazdálkodással kapcsolják össze elért eredményeiket — s nem is ok nélkül. Mégsem mondhatjuk, hogy a szülők eléggé felkészítik a gyerekeket a felnőtt életre. Elsősorban a munkaszeretetre nevelés háttérbe szorulását tartjuk sajnálatosnak. A szülők a gyerekeket általában nem tartják jó beosztónak és takarékosnak, ha azok már saját jövedelemmel rendelkeznek. Ezért is ítélik olyan fontosnak, hogy már kiskorukban tanuljanak meg a pénzzel bánni, hogy később ne legyen baj.

Arra a kérdésre, hogy mivel segíti a szülő a gyermeket az életre való felkészülésben, első helyre a példamutatást sorolták. Kevesen vannak (minden hetedik család), akik az otthoni nevelést, irányítást fontos feladatuknak tekintik. Nem válhat minden szülő képzett pedagógussá, de vannak az életnek olyan „tantárgyai” is, amelyeket csak a család adhat át. Az otthon taníthat meg az emberi helytállásra, csak a szeretet bontakoztathatja ki a magunkkal hozott képességeket, s otthon tanulhatjuk meg becsülni a munkát.

A gyerek személyiségfejlődéséhez családi szeretetre, melegségre van szükség. A családi közösség melegségére a gyermeknek nagyobb szüksége van, mint a jó ételre és ruhára, a kímélésre vagy a játékszerekre!

Mire ne neveljük?

Lakóhelytől és foglalkozástól függetlenül szinte minden szülő egyetért két dologban: a kényeztetés, a túlzott követelmények támasztása nem helyes nevelési módszer. A kényeztetést leginkább a községi, a szövetkezeti parasztok és a nyugdíjasok tartják rossznak. A legtöbb szülő a könnyebb ellenállást választja, enged a gyerek követeléseinek, s mindnyájan szereplőivé válnak a külsőségekben megnyilvánuló rivalizálásnak: ruhában, játék-

szerben, különórákban, szórákosban. Pedig ha értelmes lényként kezeljük a gyermeket, már óvodás korban képes megérteni a szülők érveit, s ha az otthon szeretetteljes, ha van időnk arra, hogy játszunk, meséljünk, akkor nem lesz erőszakos és mindenáron másra törekvő. Az egyetlen gyermeknek még hangsúlyozottabban szüksége van a szerénységre nevelésre.

A pusztán anyagi javakban megtestesülő kényeztetés nem jó a gyerekeknek. Mérei Ferenc pszichológus mondta egy interjúban: „Vannak, akik azt hiszik: aki él, az tud élni... De még kevésbé helytálló az, hogy aki szült — az megfelel a szülői feladatokra is. Lehet, hogy a Szülők Iskolája nem a legszerencsésebb elnevezés, de a szülőkből álló kis csoportok kitűnő formái lehetnének a nevelési szokások megreformálásának. A szülők tanulását persze nem lehet rendelettel előírni, mint a tan kötelezettséget. Fel kell ébresztenünk a belső igényt.”

Minden negyedik szülő elítéli a gyerekekkel szemben támasztott túlzott követelményeket. Az ember, akit már kora gyermekkorában kötelességre szoktattak, önmaga is fel tudja mérni saját terhelhetőségét.

Árt-e az önállóság?

A túlzott önállósággal elrontjuk a gyermeket — ezt tartja a szülők nagy része második számú veszélynek. A túlzott önállóság csak annak árt, aki nem készült fel rá. A fiatalok mindig is mást akartak, mint szüleik, s ez így van rendjén. Önmagunkban is keresni kell a

hibát, ha túlzottnak érezzük kiválási törekvéseiket. A gyerekek nem akkor ragaszkodnak a családhoz, ha nincs önállóságuk, hanem akkor, ha van.

Amit nem tanult meg Jancsi, nem tudja azt János.

Mindkét nembeli gyereknek szüksége van arra, hogy már kisiskolás kortól megismerkedjék a háztartási teendőkkel. Mindegyikkel. A tanulás persze nem megy áldozatok nélkül. Odaég az étel, eltörrik a pohár, s amíg valamit elmagyarázunk, addig már régen elintézhették volna magunk. De fáradtságunk busásan megtérül, s ennek nemcsak mi látjuk hasznát, de később a következő generáció is, ha akkor már nem

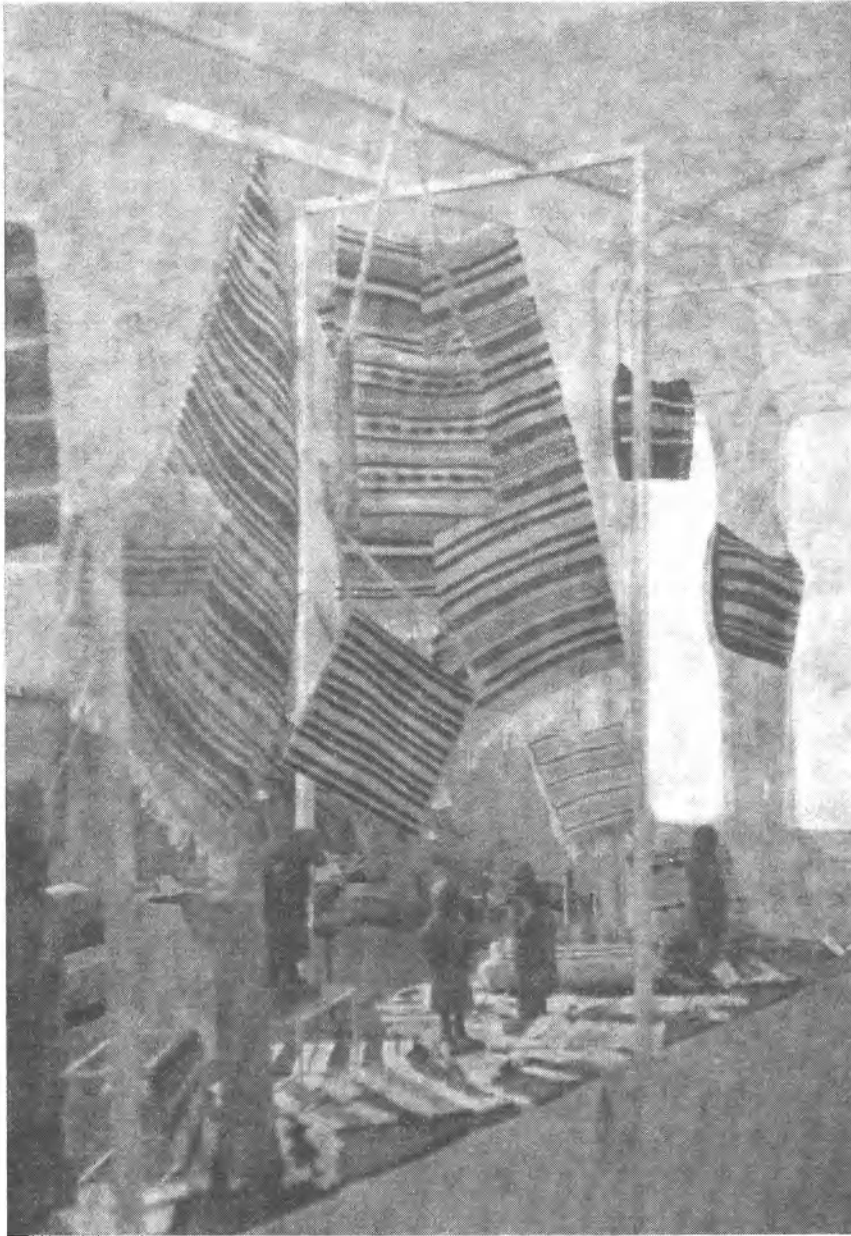
kell bizonygatni, hogy a takarítás, főzés, mosás nem kizárólag női munka.

A fiúkat, lányokat eleinte játékosan, majd egyre komolyabban vonjuk be a háztartásba. A főzésre szinte mindegyiknek kedve támad — rendeljünk tőlük egyszerű, könnyen elkészíthető ételeket, az egész családnak vagy vendégeknek. Bízunk rá a gyerekekre a konyhát, sőt a vásárlást is, így egyszerre több dolgot tanul meg becsülni: az anya munkáját, a rendet, a termékek árát, a sorbanállás időigényét, a kosár súlyát és az ételkészítés örömét.

(A cikk írója dr. Hoffmann Istvánné. Megjelent a „Nők Lapja”-ban 1986-ban.)

Kiállítás a Fehér Bot Napja alkalmából

Október 10-én, délután 2 órákor bensőséges ünnepség keretében nyitották meg szövetségünk budapesti székházában Garamvölgyi Eszter kézi-szövő és Brozsovits Mihály fafaragó művészek kiállítását. Megnyitóbeszédet dr. Csocsán Lászlóné tanszékvezető főiskolai docens tartott, melyet az alábbiakban közlünk.

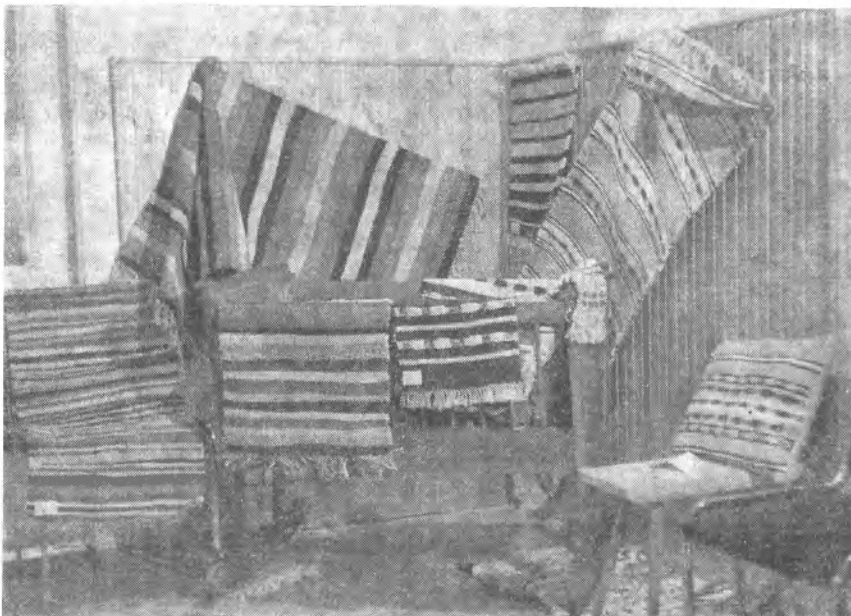
Tisztelt egybegyültek, kedves vendégek!

Ma már hagyománynak számít, hogy a fehér bot napja alkalmából tartott rendezvény-sorozat keretében, a VGYOSZ gondozásában egy-egy — a vaküggyel kapcsolatos — kiállítás megrendezésére is sor kerül.

Ez alkalomból — és ez külön is nagy öröm számunkra — a szövetség két tagja jelenik meg a nyilvánosság előtt egy-egy igen szép, önmagában, önállóan is értékes kiállítási anyaggal.

Természetes anyagok és színek harmóniája fogadja a látogatót, egyaránt kínálva az esztétikum élvezetét látónak és látássérültnek. Szépek a szemnek, és szépek a tapogató keznek. Egy békés, harmonikus világ hangulatát árasztják magukból a puha gyapjú fonalból készített szőttesek, használati tárgyak és a nemes, egyszerű formájú és díszítésű fafaragások, szobrok, a paraszti élet régmúltját idéző, és ma újra felfedezett eszközei.

Garamvölgyi Eszter kéziszővő kisiparos életútja példaként szolgálhat arra, hogy hogyan lehet erős akarattal, az életet újra kezdve, bízva a jövőben, elérni oda, ahová sokan egy hasonló alaphelyzetből — a környezet és a körülmények elkényeztető hatása vagy személységük visszahúzó ereje következtében soha sem tudnak felemelkedni. *Garamvölgyi Eszter* alkotó, két keze munká-

ja, iparművészeti értékrendbe tartozó tárgyai révén embertársainak örömet szerezni tudó emberré vált.

1954-ben született Budapesten. Kereskedelmi középiskolában érettségizett. 1975-től lett látássérülése következtében nyugdíjas. Látása elvesztését követően a VAI Elemi Rehabilitációs Csoportjához került. Itt tanulta meg a szövést. Az új élethez való alkalmazkodásra, a jövőben hinni tudni Csontos Márta gyógypedagógus tanította. Ez az első önálló kiállítása.

Kiállított munkái sokfélék, változatosak. A lakberendezési tárgyai, párnái, faliszőnyegek, futói szép mintázatukkal, jól harmonizáló, a népművészeti hagyományokat is őrző színeivel kielégítik a régi, egyszerű élet iránti nosztalgia igényünket, ugyanakkor azt a célt is szolgálhatják, hogy modern, rohanó életünk tárgyainak gépszerű sivárságát kompenzálják, környezetünket melegeg, puhává varázsolják.

Brozovics Mihály fafaragó, eredeti foglalkozása kerékgyártó, illetve asztalos. 1923-ban Újkécskén született. 1978 óta foglalkozik fafaragással. Több kiállítása volt már, Kecskeméten és Tiszakécskén.

Iparművészeti igényt kielégítő fafaragásait szeretik, elismerik. Nagyobb munkái voltak eddig: a tiszakécskei templom és könyvtár felújítása során végzett fafaragások. Jelenleg a XX. ker. Tanács présfelújításával és egy játszótér berendezésével, faragott játszóinak elkészítésével bízta meg.

Ezen a kiállításon munkái

két téma köré csoportosíthatók. Az egyik csoportba a falusi élet mindennapjainak célszerűen hasznos, ugyanakkor esztétikus megjelenésű, nemes formájú tárgyai tartoznak. Láthat itt a kiállítás látogatója járomfákat, kaszanyelet, bölcsőt, szép formájú favillát, székkereseket és képkereseket, fejőszéket és lekvárkavaró kanalat. Felhívom a figyelmet egy érdekes játékára, melyet minden biztonnyal szívesen fogadnának nagyobb példányszámokban is felnőttek és gyermekek egyaránt.

A másik csoportba a kisplasztikák tartoznak melyeknek ihletői, modelljei az említett falusi világ jellegzetes figurái: a rőzsehordó és a parasztasszony, a juhász és az arató. Érzelmeket kifejező szobrai közül kiemelem az Anya gyermekével és a Síratóasszony c. szobrokat.

A kiállítás megnyitására gyűjtött gondolataimat azzal

fejezem be, mi gyógypedagógusok hiszünk abban, hogy ha már gyermekkorban úgy egyengetjük növendékeink életútját, hogy azáltal a szabad gondolkodású, alkotó egyéniség kibontakozásának feltételeit teremtsük meg, akkor egyre többen lesznek felnőttkorukra olyanok, akik tehetségüket szorgalommal, kitartással párosítva a társadalom hasznára és ezáltal önmaguk lelki gazdagítására fordítják majd. Így kevesebb lesz közöttük a sorsa ellen lázadó, önmagát elfogadni nem tudó, másokat irigylő ember, aki megnehezíti beilleszkedését a látó társadalomba.

Az alkotás öröme kell rávezetni a gyermekeket, mert aki újat teremt, önmaga létének értelmét igazolja.

Ezeknek a gondolatoknak a jegyében a kiállítást megnyitom.

Dr. Csocsán Lászlóné
tanszékvezető főiskolai docens

Kétarcu kiállítás

1986. november 3-án a dunaujvárosi Munkás Művelődési Központban kiállítás nyílt

Dr. Göllös Viktor „Fogyatékosságügy — Filatélia” c. gyűjteményéből és *Kiss Sunyi István* ózdi szobrászművész érmeiből, plakettjeiből, kisplasztikáiból.

Első hallásra szokatlannak, sőt meglepőnek tűnhet ez a kettősség. Miként fér el egymás mellett, egy kiállítóteremben bélyeggyűjtemény és egy szobrász válogatott anyaga? Megfontolták-e a szervezők és

a kiállítók ezt a „házasságot”? Ilyen és hasonló kérdések fogalmazódhattak meg mindazokban akik hírül vehették e kettősséget a közös meghívóról.

A látogató azonban hamarosan rájöhetett, hogy a kettősség csak látszólagos. A gondos és különösen az értő szemlélő pedig felfedezhette a szoros összefüggéseket is. Az albumlapokon szépen rendezett bélyegek és a remekművű plakettek egy része — mintha

összehangolódtak volna — a megelőzés gondolatát fogalmazták meg. A bélyegek között számos vakügyi vonatkozású volt, de szerepelt a plakettek között is ilyen. *Kiss Sunyi István* ez alkalommal állította ki első ízben azt a plakettet, amelyet 1985-ben *dr. Méhes József* — a hazai tiflopedagógia nesztora — születésnapjára készített.

Tanulságos és a látogatottság révén hasznos is volt ez a kiállítás. Fokozta a célszerűséget az, hogy az *Ózdi Kun Béla Művelődési Központ* és a *dunaújvárosi Bartók Béla Művelődési Központ* közös, 13 kérdést tartalmazó totót adott közre a látogatók között. A kérdések a kiállítás anyagával is összefüggtek; csak azok töltötték ki jól, akik megnézték a kiállítást.

Hasznos volt ez a kiállítás a jó értelemben vett fogyatékoságügyi propaganda szemzőgéből is. Tanulságos volt azonban arra nézve is, hogy egymástól távollévő művelődési intézmények miként működhetnek közre — közösen — egy-egy nemes cél érdekében.

A kiállítás 1986. november 16-ig volt látogatható. E nap délutánján értékelték a totókat; 13 találatos nem volt, a 12 találatosok között értékes díjakat sorsoltak ki.

Őszintén reméljük, hogy e „kétarcú” kiállítás az ország más városaiban is bemutatkozik.

Dombóvári Péter

DÉNES GÉZA

Fekete hógolyók

Éjszaka csonttá fagyott a föld. A hold a csillagokkal fényesen ragyogott. Reggelre szélfuvallat jött néhány szürke felhővel. Emberek tüpegnek a csúszós járdán összehúzódba. Csak a gyerekek ugrándoznak. Itt járnak el a házam előtt az iskolába. Piros az arcuk, fülük, orruk, de a szemük fénylik mosolygósan. Mert csúszik a síkos járda, csakúgy repülnek rajta. Nemsokára egy pihécske száll el az ablakom előtt. Aztán még egy. Az egyik gyerek kitarja tenyerét, elfogja. A másik, a harmadik sapkájával ugrándozik, mintha pillangót kergetne. S egyszerre ömlik lefelé a hópehely. Az egész szürke felhő itt kavargog lent, bő omlásban.

A gyerekek az ablakom előtt csoportba verődnek. Azt mondja az egyik szöske kislány:

— Hiába esik, Hernádi tanárnébácsi úgyse enged le senkit az udvarra.

Lógó fülű, hosszú képű gyerekek felel erre:

— Csak menne már nyugdíjba a vén bogaras. Mért félti tőlünk a havat?

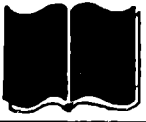
A harmadik is megered:

— Tegnap nagyon beteg volt. Úgy vitték haza.

S a vígságot hozó hóesésben most már lógó fejjel csüggedten ballagnak tovább az iskolába. Mert Hernádi tanár bácsi félti őket. Lent, a lépcsőház alján áll őrt és senkit le nem enged az udvarra.

Jó arasznyit vastagodott a hó. A kilencórás szünetben egymást tiporva rohannak le az emeletről a gyerekek. Hogyisne, mikor sehol sincs most a szúrósszemű Hernádi tanár bácsi. Szokatlan is ez nekik, éppen ezért még nagyobb örömmel özönlik el a nagy, fehér udvart. Vannak vagy nyolcvanan. A szürke felhő összes terhe lehullott már az udvarra. S megindulnak egymás felé a hógolyók. Sáljuk kiborolva, hajuk csapzottan szemükbe hull, folyik a csatározás. A jéghideg napfényt átmeleg átszelik a cikázó hómaszszak. Itt-ott puffan némelyik fején, hátán, s ilyenkor szikrázva szétfröccsen. Nincs is ilyen nagy mód a játékra nyáron. Pedig akkor nem vörösödik ki a kezük, hogy némelyik azt sem tudja kínjában, dörzsölje, térdéhez verdesse, vagy meglehelgessse élettelen, pecsenyevörös kezét. Most meg éppen a nyolcadikosok dübörögnek le az emeletről a lépcsőkön. Legalább negyvenen. Kivágtatnak a lépcsőházból, bele a finom, puha hóduunnába. Elvegyülnek a többiekkel. Fülsetítő a csatazaj. Eger várának ostrománál sem lehetett különbség. Százhusz gyerek csap itt akkora lármát, mint akkor százhuszezer török.

A második emeleti folyosó ablakában megjelenik egy fej: szöske lányka kacagja el magát, mert éppen barátnőjét, Baksai Jucikát mosdatja há-

rom fiú. Nem mehet közéjük, mert: szolgálatban van: napos. Szellőzteti az osztálytermet, szünetben őrködik a vagyontárgyakon, tisztán tartja a táblát. Félti is ezt a tisztségét, azért mégis odakívánczik a hőtömegbe. Mennyire segítene azon a Baksai Jucikán, aki csak sikoltozik, mert haja, nyaka tele hideg hóval. Felderül az arca, nem kell már a segítség, mert egyszerre öten is odarohannak a Jucinak segíteni. A hatalmas hópermetben már alig látja őket. Elkacagja magát, majd beballag az osztályába. S ahogy menne, hát a tanári szoba ajtaja félig nyitva. Benéz. A középső asztal mellett, lecsuklott fejjel, előrebillenve ül a széken Hernádi tanár bácsi. Mellélép, megfogja a kezét. De mindjárt visszarántja, mert a tanár bácsi keze jéghideg.

— Tanár bácsi kérem, alszik?

Választ azonban nem kap rá. Gyengéden megrázza:

— Tanár bácsi! Tessék szólni! Valami baj van?

Bizony, Hernádi tanár nem hallja többé sem a kis szöszkét, sem a gyerekek önfeledt sikongatását, de nem is félti már őket. A kislány elsikoltja magát, kirohan a folyosóra. Le a lépcsőházban a második emeletről. Kivágtat az udvarra, megáll a hóban, teljes erejéből elkialtja magát a csatazajban:

— Gyertek azonnal, Hernádi tanár bácsi...

S e pillanatban szája tele lesz hóval, torkánakad a kétségbeesett kiáltás. Bombaként hullanak rá a hógolyók. Három fiú pajkosan rárohan, s érzi,

hogy nyaka, blúza alatt forró teste csupa jeges, olvadó hó. Felugrik, merészen szembe száll velük:

— Értsétek meg, Hernádi tanár bácsi...

Újra lerántják puhán, vidáman, s mosdatják. De ő kitépi magát, belemarkol a hóba, szórja vissza rájuk. A fiúknak tetszik ez a merészség. Még nagyobb lendülettel ereszkednek a csatába. Hátán, fején, arcán puffognak a hógörgetegek. A nagy kavarodásban most meg éppen a Baksai Juci kerül elébe, hogy egy megtermett hógolyóval tudtára adja barátnőjének: ő is kész a boldog küzdelemre. És hiába kiáltja a zajban elvész a hangja. Hát nincs más választás. Nem tehet mást. Teljes erejével nekirohan annak, akit nagyon szeret: a Baksai Jucinak és fellöki. Rárohan az egyik közelálló fiúra is, arcon vágja. A fiú lebukik a hóba. A többiek megdermednek. Nem hisznek a szemüknek. Csak állnak megbűvölve. Teljes erejéből belekiált a csendbe:

— Hernádi tanár bácsi... meghalt! Meghalt!... Meghalt!

— Azzal lerogyik a hóba a fiú mellé, arca elé rántja kis kezét, elcsuklik.

A többiek körésereglenek:

— Mit beszélsz?... Ki halt meg?

— Meghalt! Hernádi tanár bácsi... fent a tanáriban!

Százhusz gyerek áll a fagyos csendben fakó arccal. A lépcsőház feljárójának aljára mered a tekintetük. Nem áll ott Hernádi tanár bácsi. És soha nem fog ott állni ezután. Nem lesz, aki útjukba álljon, aki

féltse őket. Szabadon rohanhatnak majd le az udvarra. És mégis, mind a százhusz gyerek kezéből egyszerre hull ki a keményre kerekített hógolyó. Lassan, csendben megindulnak hosszú osikban. Mint gyászmenet, kúsznak fel a lépcsőkön, nyomukba a dermedt, fájó csend oszon. S ahogy egy-egy fordulónál letekintenek az udvarra, mintha az a kívánatos puha hó csupa feketévé válna előttük.

VAK KÖLTŐK VERSEI

Oh jaj, de féltelek

Tudom, hogy nincs hozzá

jogom,

hisz' nem fűz össze már kötés.

Tudom, hogy véték még az is

ha feléd űz a szenvedés:

Oh jaj de féltelek.

De érzem mégis, nem szabad

végképp elhagynom Tégedet,

érezem — bár biztató szavad

nem bátorít, — mégis jogom

van arra, hogy féltselek.

Nem tilthatja meg senki, hogy

Nálad időzzem gondolatban,

imába foglaljam Neved,

s ruhácskádat megsimogassam,

s azt sem, hogy titkon féltselek.

van felpakolt emberekkel, — akik mindenre odafigyeltek csak rám nem. Az áruk ki voltak rakva, sokféle szagot árasztott a hal, az őszibarack, a tyúkok és a hulladék. De Bogár számára mindez csak egyet jelentett: hogyan haladhatunk ketten a legjobban át? És mindig olyan jól sikerült hogy lányom azt mondaná „szuuuper”!

Egyszer ugyan elkövetett egy hibát: nekivezetett egy mellmagasságban elhelyezett vékony lécnak, amelyet Péter próbaképpen tett oda. A leeső léctől azonban megtanulta: az ilyen akadályoknak engem nem szabad nekivezetni.

Most magáról az iskoláról: Budapest déli részén, a Csepel-szigeten van. Lazán beépült lakókörnyezet, kertek, részben egyenetlen félig kikövezett utak és minden harmadik házból ugat egy kutya. Bogár azonban nem zavartatta magát. Ő az utat figyelte, ami nem mindig volt kövezett járda. Egyenetlenségnél, amit nem tudott kikerülni, röviden fékezett, ami „Vigyázzt” jelentett.

A szokásos parancsokat, mint lépcsőhöz, le, fel, ajtóhoz, jobbra, balra, stb. nehézség nélkül kellett teljesítenie. Persze magyarul. De Péter biztosított engem, hogy semmilyen nehézségbe nem kerülne egy kutyát német vezényszavakra oktatni. Egy másik nagy meglepetés: az iskola területén macskák játszanak. Nemcsak egymással, hanem a kutyákkal is. Ha visszagondolok a párba-jokra, amiket az előző kutyáimmal vívtam, ha egy macska vagy egy kutya a közelben

volt, akkor olyan ez nekem, mint egy csoda. És végül van az iskola területén egy tanpálya, ami tele van segédanyagokkal: közlekedési táblák fejmagasságban, melyeket ide-oda állíthatnak, építési törmelék, téglák, ásók, vasúti sínek és sorompók, telefonfülke, rács, melyen S-vonalban kell átmenni és még sok más érdekesség.

Én úgy gondolom, hogy az itteni kiképzés a legjobb a világon.

A vizsgán, amelyet az összehoztatás végén dr. Kovács Zsolt, nemzetközileg elismert kynológus és a Közlekedésrendészet képviselője, valamint az iskolavezető előtt hajtottunk végre — higgadtan mentünk, és az úton megbíztunk egymásban.

Bogár „akihez” viszonylag alacsony áron jutottam pompás, koromfekete szuka német juhászkutya, csodálatos család-

fával. Csak azért nem küldték kiállításra és nem adták át tenyésztésre, mert marmagassága a megengedett mértéket egy centiméterrel túllépte. Ez volt az én szerencsém és remélem az övé is.

*

Aki mindezt megírta dr. Kürthy Tamás, a nyugatnémetországi Aachen város egyetemének magyar származású pszichológia-pedagógia professzora.

Ízig-vérig magyarnak érzi magát, bárha a történelem vihára távol vetette is hazájától.

Többek között ez okból is támadt az a gondolata, hogy Magyarországról szerezzen be vezetőkutyát, az elpusztult előző helyére.

Kívánjuk, hogy sokáig segítse őt Bogár a közlekedésben és óvja meg a veszélyektől.

*Német eredetiből fordította:
Nyúl Krisztina*

FELHÍVÁS!

Áprili Lajos születésének 100. évfordulója tiszteletére szavalóversenyt hirdetünk. A verseny ideje és helye: 1987. március 21. szombaton délelőtt fél tizenegy órakor a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Székházában (Budapest, XIV., Május 1. út 47.). A versenyre jelentkezni lehet személyesen vagy írásban korhatár nélkül.

Jelentkezési határidő: 1987. február 28.

Feltétel: a jelentkezőknek az általunk megadott három Áp-

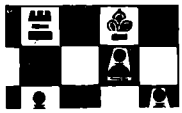
rili Lajos vers közül egyet kell választaniuk kötelezőként, valamint egy szabadon választott verset kell előadniuk. A három megadott vers

1. Áprili Lajos: Pataki bor
2. Áprili Lajos: Mennék eléd
3. Áprili Lajos: Éjjeli zene

Megtalálhatók: a Szép versek c. 1965-ös antológiában.

A kötelező versek megkaphatók sik- illetve pontírásban Szövetségünk kultúrosától vagy a Braille-könyvtárostól.

Minden kedves versmondót szeretettel várunk!

A sportvetélkedő eredménye, a barátság elmélyülése

Remek hangulatú sporttalálkozón vettek részt 1986. jún. 21-én Szombathelyen a KESGT vállalatok és szervezetek, valamint a jugoszláviai Maribor, megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató vállalat dolgozói.

Mi is történt addig míg az ötletből tett lett?

Az SZB-titkárok tájékoztatásán vetődött fel a gondolat a sportverseny megszervezését illetően. A Vas megyei Vegyesipari Vállalat SZB-titkára Altmajer Ferenc vállalta magára a szervezést. A társulás gazdasági vezetői is örömmel fogadták a felvetést, melyet Hóbor Ferenc, a Vegyesipari Vállalat igazgatója ismertetett a GT soros ülésén. Hosszú szívós munkára volt szükség az ingadozók meggyőzésére. Az erőfeszítések sikerrel jártak, közel 250 fő vett részt a találkozón.

A vendéglátók mindent megtettek annak érdekében, hogy valamennyi résztvevő jól érezze magát.

Az időjárás is kedvezett, hisz verőfényes napsütésben került sor 1986. jún. 21-én 9 órakor az ünnepélyes megnyitóra.

Hóbor Ferenc köszöntötte a megjelent vezetőket és sportolókat. Méltatta az esemény jelentőségét és reményét fejezte ki, hogy egy tradíció kezdetén vagyunk, melynek folytatása lesz, más-más színhelyekkel.

Sok sikert és jó eredményeket kívánt a találkozóhoz. Négy sportágban zajlottak a versenyek női és férfi csapatok rész-

vételével, melyekben az alábbi eredmények születtek.

ASZTALITENISZ:

Férfi csapat:

1. KAPOSPLAST — Kaposvár
2. Vegyesipari Vállalat — Szombathely
3. Vegyesipari Vállalat — Szombathely

Női csapat:

1. Vegyesipari Vállalat — Szombathely
2. Szegedi Ecset és Seprűgyár vegyes csapata
3. Monori Kefegyár — Monor

Férfi egyéni:

1. Hattay István — KAPOSPLAST — Kaposvár
2. Biácsi Tamás — Vegyesipar II. — Szombathely
3. Stér István — KAPOSPLAST — Kaposvár

Női egyéni:

1. Szendi Lászlóné — Vegyesipari Vállalat — Szombathely
2. Burka Istvánné — Monori Kefegyár — Monor
3. Bodor Istvánné — Szegedi Ecset és Seprűgyár Szeged

LABDARÚGÁS:

Férfi csapat:

1. Egyesült Fonottáru és Háziipari Szöv. — Budapest
2. Szegedi Ecset és Seprűgyár — Szeged
3. Vegyesipari Vállalat — Szombathely

Női csapat:

1. Lajtaplastik Ipari Szövetkezet — Mosonmagyaróvár
2. ARTEX Külkereskedelmi Váll. — Budapest

3. Vegyesipari Vállalat — Szombathely

SAKK:

Férfi csapat:

1. BODOCNOST Maribor
2. Vegyesipari Vállalat — Szombathely
3. Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Váll. — Budapest

Férfi egyéni:

1. Arton Tenko — BODOCNOST Maribor
2. Szabó Ernő — Debreceni Kefegyár — Debrecen
3. Mester Antal — Egyesült Fonottáru gyár — Budapest

Női egyéni:

1. Zsebelán Lászlóné — Vegyesipari Vállalat — Szombathely
2. Elischer Annamária — ARTEX — Budapest
3. Sáringer Istvánné — Sándorfalvi Háziipari Szöv. — Sándorfalva

TEKE:

Férfi csapat:

1. Vegyesipari Vállalat — Szombathely
2. BODOCNOST MARIBOR
3. KAPOSPLAST — Kaposvár

Női csapat:

1. Lajtaplastik — Mosonmagyaróvár
2. Vegyesipari Vállalat — Szombathely
3. ARTEX Külkereskedelmi Vállalat — Budapest

Férfi egyéni:

1. Csáki Tibor — Vegyesipari Vállalat — Szombathely
2. Molnár József — Vegyesipari Vállalat — Szombath.
3. Németh Ferenc — Vegyesipari Vállalat — Szombath.

(Folytatás a 26. oldalon)

Kísérletek, próbálkozások

A Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthona idén második éve indítja meg szabadidős klubfoglalkozásait. Célunk az, hogy tanulóink minél hasznosabban töltsék el szabadidejüket. A klubfoglalkozásokat intézetünk nevelőtanárai vezetik, akik a klub profilját saját érdeklődésük alapján határozzák meg, természetesen azzal a céllal, hogy az a gyerekeknek is alternatív választási lehetőséget biztosítson.

Elsősorban életkori sajátosságok indokolják azt, hogy alsótagozatos (2—3. osztályos) ta-

nulóink számára mindössze négy klubot indítottunk. Úgy véltük, hogy az átmeneti és első osztályok tanulói még nem elég érettek, fejlettek ilyen típusú foglalkozásokhoz, nehezen viselnék a fokozott megterhelést.

Az érdeklődő kisiskolások a következő klubfoglalkozások közül választhatnak:

— Angol nyelvi klub, melynek keretében a gyerekek játékos formában hódíthatják meg az angol nyelv csúcsait és mélységeit.

— Német nyelvi klub, amelyben a klubvezető által összeállított program alapján haladnak.

— Hallásfejlesztő klub, melynek foglalkozásain Dimény Judit, rádióból is ismert programját, egyéni sajátos feladatokkal kiegészítve, próbálja a klubvezető gyermekeink hallási figyelmét, emlékezetét, hallásuk minőségét, képzelőerejét fejleszteni.

— Matematika klub, ahol játékos formában foglalkoznak a matematika rejtelmivel.

Felső tagozatos tanulóink nagyobb választási lehetőség előtt álltak az év kezdetekor.

Számukra nyolc klubot szerveztünk:

- angol nyelv,
- német nyelv,
- orosz idegenvezetői klub,

mely az oktatás során megszerzett ismeretekre támaszkodva, ugyanakkor azokat bővítve nyújt alapokat az idegenvezetői munkához.

— Testkultúra klub, amelynek keretén belül szakképzett testnevelő gondoskodik lányaink sportos alakjáról.

— Csecsemőgondozás, itt szerzett ismeretekkel is segítjük lányainkat a felnőtt életre való felkészülésükben.

— Zenei klub, melyen a zenét tanulók megismerhetik az együttzenélés és az alkotás örömeit.

— Csörgőlabda klub, mely e sportág iránt érdeklődő ifjakat tömöríti soraiba. A klubban nemcsak a gyerekek állóképessége fokozódik, de sokszor verre menő körmérkőzéseket is játszanak.

Reméljük, hogy a klubtagok megfelelő utánpótlást biztosítanak a későbbiekben a goal-ball szakosztály számára.

— Túra klub, mely főleg a hétvégi programok szervezésében jeleskedik, s rendszeresen „ostromolja” hazánk magas és kies csúcsait, komoly teljesítménnyel dicsekedhet.

Mi, klubvezetők reméljük, hogy programjainkkal hozzájárulunk tanulóink intézeti életének színesítéséhez, igényeik formálásához, az otthontól távol töltött idő kellemes eltöltéséhez.

Köszönettel tartozunk intézetünk vezetőségének a lehetőségeikért, támogatásukért, melyek segítségével céljainkat — ha egyelőre járatlan úton — bár kemény munkával, megvalósíthatjuk.

Rigó Gabriella
nevelőtáncár

(Folytatás a 25. oldalról)

Női egyéni:

1. Fehér Ildikó — Vegyesipari Vállalat — Szombathely
2. Kovács Mária — Vegyesipari Vállalat — Szombathely
3. Róth Lászlóné — Egyesült Fonottáru és Háziipari Szövetkezet — Budapest

Az ünnepélyes díjkiosztásra este került sor, a KIOSZK étteremben vacsorával egybekötött sportbanketten.

A különböző sportágak helyzetjeinek (I—III.) a résztvevő vállalatok igazgatói és SZB-titkárai adták át a csapat és egyéni díjakat, okleveleket.

Jó hangulatban telt el az est. 22-én vasárnap kőszegi kirándulással zárult a kőnapos program.

TÁJÉKOZTATÓ! az 1987. évi SZOT üdültetésekről

Szövetségünk részére a SZOT Szanatóriumi és Üdültetési Főigazgatósága az 1987-es évben 80 személy részére az alábbi elosztás szerint nyújt beutalást.

5 házaspári beutaló — SZOT Postás Gyógyüdülő „A” épület — Hévíz 1987. május 14—27. 2436,— Ft/hp.

25 házaspári beutaló — SZOT Hortobágy Gyógyüdülő — Hajdúszoboszló 1987. május 14—27. 2016,— Ft/hp.

10 házaspári beutaló — SZOT Üdülő „B” épület — Mátrafüred 1987. május 13—26. 2296,— Ft/hp.

Amennyiben a házastárs nem szakszervezeti tag, a fent jelzett összegben felül 500,— Ft házastársi pótdíjat kell fizetnie.

Szövetségünk megyei szervezeteit a SZOT üdültetésről körlevélben tájékoztattuk. Jelentkezni lehet a lakóhely szerint illetékes megyei szervezetnél. Határidő: 1987. január 31.

Szövetségünk, a tagság igényének figyelembevételével a korábbiakban eljárta a SZOT illetékes főigazgatóságánál, hogy a gyógyfürdői beutalók számát növelhessük. Sajnálattal állapítottuk meg az 1986. év folyamán, hogy a sokszor hangoztatott és általunk is messzemenően támogatott üdülési igény ellenére a beutalástól sokan visszaléptek. Reméljük, hogy az 1987. évben beutalót, az érdeklődés hiánya

miatt, nem kell más intézménynek továbbadnunk.

A korai határidő betartásáért azért kérjük, hogy a szükséges adminisztráció elvégzéséhez megfelelő idő álljon rendelkezésünkre.

Az üdülésre való jelentkezéseket kérjük, minél hamarabb juttassák el megyei szervezeteinkhez.

Gerdélics Ferenc

FELHÍVÁS! Boglárlelei üdülésre

Értesítjük tagtársainkat, hogy szövetségünk Boglárlelén 1987.-ben az üdültetést május 21-től szeptember 9-ig, nyolc turnusban szervezi. A lebonyolítás a korábbi évek gyakorlatának megfelelően történik. Tagtársaink a lakóhelyük szerinti megyei szervezetnél jelentkezhetnek üdülésre március 1-ig.

Hangsúlyozzuk, hogy üdülőkben diétás ellátást, fokozott gondoskodást nyújtani nem tudunk. Ezért olyan személyek jelentkezését kérjük, akik az említett kivételes ellátásokra nem tartanak igényt. Itt szeretnénk a figyelmet felhívni arra is, hogy idős, nehezen mozgó tagtárs ne jelentkezék, ugyanis a segítségnyújtás lehetősége nagyon korlátozott. Fontosnak tartjuk, hogy minél több tagtársunk nyerhesen beutalást. Az igényeket a

Központi Elnökség által kijelölt Üdültetési Bizottság bírálja el az alábbi szempontok szerint:

1. Előnyben részesítendő az a tagtárs, aki huzamosabb tagsági viszonya ellenére még nem kapott beutalót.

2. A beutaláshoz legalább egy éves tagsági viszonyt kell figyelembe venni.

3. Kísérő beutalását csak olyan tagtárs kérheti, akinek erre látásfogyatékosága miatt feltétlenül szüksége van. (Egy tag, egy kísérő.)

4. A beutalásnál a főszезонban (június 4—aug. 26-ig) előnyben részesítendőek a dolgozó tagtársak, valamint fokozottan veendő figyelembe a vakügy érdekében hosszabb ideje végzett társadalmi munka.

5. Öt évesnél fiatalabb gyermek beutalása nem kérhető.

6. Nem utalható be, aki fertőző betegségben szenved.

7. A 14 évesnél fiatalabb gyermek üdülésre való alkalmasságát az üdülés megkezdésekor három napnál nem régebbi orvosi bizonyítvánnyal kell az üdülő gondnokánál igazolni.

8. A térítési díj befizetéséről szóló csekkszelvényt a tagtárs részére küldött értesítőben közölt határidőre kell központunkba elküldeni, ugyanis a beutalót csak a befizetést igazoló csekkszelvény alapján küldjük meg. A határidő elmulasztását lemondásnak tekintjük.

9. A jelentkezőknek legalább két turnust kell megjelölniük.

10. A befizetett térítési díjat nem áll módunkban vissza-

fizetni. Indokolt esetben — közbejött súlyos betegség, kórházi kezelés, haláleset stb. — azonban a beutalót központunk más jogosult személyre átruházhatja. Ebben az esetben a befizetett díjat visszatérítjük, de csak akkor, ha a beutaló visszaküldése a turnus kezdése előtti időben — legalább 10 nappal — megtörténik.

11. Kérjük munkaviszonyban nem álló és nyugdíjas tagtársainkat, hogy lehetőleg az első illetve a nyolcadik turnusra jelentkezzenek.

Turnusbeosztás:

- I. május 21—jún. 3.
- II. jún. 4—jún. 17.
- III. jún. 18—július 1.
- IV. július 2—július 15.
- V. július 16—július 29.
- VI. július 30—aug. 12.
- VII. aug. 13—aug. 26.
- VIII. aug. 27—szept. 9.

Egy nyolc napos turnus:
aug. 13—aug. 20.

Térítési díjak:

Szövetségünk tagjai részére
vendégnaponként 75,— Ft
14 napra 1050,— Ft
Felnőtt kísérő részére
14 napra 1550,— Ft
14 éven alul gyermek részére
14 napra 644,— Ft

Nagyon fontos, hogy az üdülő házirendjét a közösség érdekében minden beutalt pontosan tartsa be. A rendbontót szigorúan bíráljuk el. Reméljük, helytelen magatartás miatt, az üdülést megszakító intézkedésre nem kerül sor.

Kívánunk az üdülésben résztvevő tagtársaknak és kísérőiknek kellemes időtöltést és jó pihenést!

FELHÍVÁS! Gyógytornászok tanfolyamára

A VGYOSZ — az elmúlt évek gyakorlatának megfelelően — az 1987—88. tanévre is megszervezi a gyógymasszörtanfolyamot, Aki e nemes hivatás gyakorlását tűzte ki maga elé célul, 1987. március 31-ig jelentkezhet szövetségünk budapesti székházában (XIV., Május 1. út 47.) személyesen, telefonon (210-440 — 29) vagy levélben Nyúl Győző főelőadónál, az Oktatási Bizottság vezetőjénél, vagy Sallai Imréné, előadónál (levélcím: Budapest, 1406 Pf. 44.).

A gyógymasszörtanfolyamra minden tagtárs jelentkezhet, az alábbi feltételek mellett:

1. A jelentkező tagja legyen a szövetségnek.
2. Rendelkezzék az általános iskola 8. osztályának elvégzését igazoló — legalább közepes, vagy ennél jobb — bizonyítvánnyal, vagy érettségivel.
3. 1987. augusztus 31-ig töltsse be a 17. életévét, 30 évnél azonban ne legyen idősebb.

A gyógymasszörtanfolyamra jelentkezőknek 1987. júniusának első felében alkalmassági beszélgetésen kell részt venniük és itt számot adniuk az általános iskolában szerzett biológiai, történelmi valamint irodalmi ismereteikről. A beszélgetés pontos idejéről minden jelentkező időben írásbeli értesítést kap! A vidékiek a tanfolyam idejére kollégiumi elhelyezést kapnak.

Nyúl Győző
az Oktatási Bizottság
vezetője

Teaház

Mit nyújthat egy csésze tea? Lehet reggeli ital, vagy lázas beteg gyógyszere. Lehet melegség a hideg ellen. De lehet egy jó alkalom arra, hogy összejöjünk.

Látókör. Mit jelent a látókör? Jelenthet korlátot és szemléletet. Lehet perspektíva. De lehet egy új kezdeményezés is.

Mi kell ahhoz, hogy egy csésze tea mellett szélesedjen a látókör? *Információ!*

Kinek van szüksége információra?

Mindenkinek!

Mit ír a Heti Világgazdaság, az Ötlet, a Képes 7, az Interpress Magazin? Megtudhatod. Hallottál egy újságcikkről, amit meghallgatnál? Hozd magaddal, felolvassuk!

Légy vendégünk egy csésze teára és sok-sok információra.

Teaház a télikertben, kéthetente, minden páros pénteken 4-től 7-ig.

Hirdetés

Elcserélném V. kerületi, a Parlamenthez közel eső, 54 m²-es, összkomfortos, udvari, földszinti, telefonos, olcsó bérű lakásomat; kérek kisebb, világos telefonos lakást — első emeletig. Óbuda előnyben. Érdeklődni lehet este: 322-888 vagy nappal: 851-511/217, 218 mellék.

SZÉP A FÉNYKÉP F O R T E P A P Í R O N
SCHÖN SIND DIE BILDER AUF F O R T E P H O T O P A P I E R
YOUR PICTURES ARE NICE ON F O R T E P H O T O P A P E R S

PHOTO FILMS
PHOTO
AND PAPERS

FÉNYKÉPEZÉSHEZ HASZNÁLJA A FEKETE-FEHÉR ÉS SZINES
F O R T E A N Y A G O K A T !

BENUTZEN SIE ZUM PHOTOGRAPHIEREN DIE SCHWARZ-WEISSEN
UND FARBIGEN F O R T E M A T E R I A L I E N !

USE IT TO THE BLACK-AND-WHITE AND COLOR
P H O T O - M A T E R I A L S M A D E B Y F O R T E !

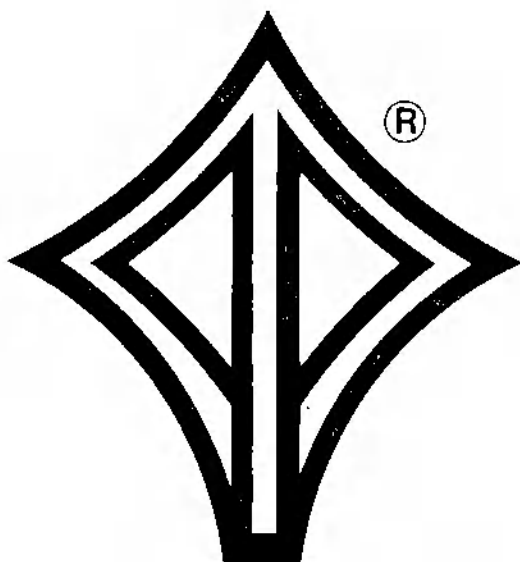
F O R T E F O T O K É M I A I I P A R

2601 VÁC, VÁM UTCA 3. PF. 100. TELEX: 22-5022
HUNGARY

*Sport- és
szabadidőruházat*

*Sport- és
szabadidőruházat*

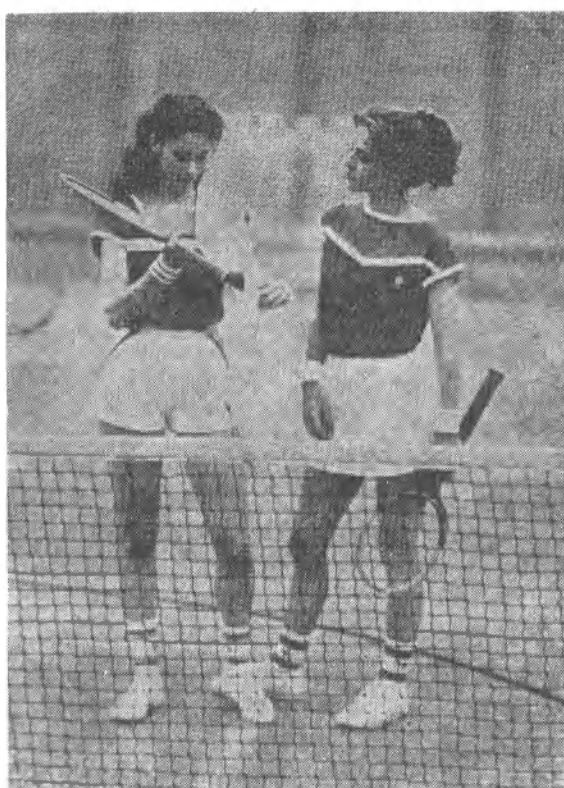
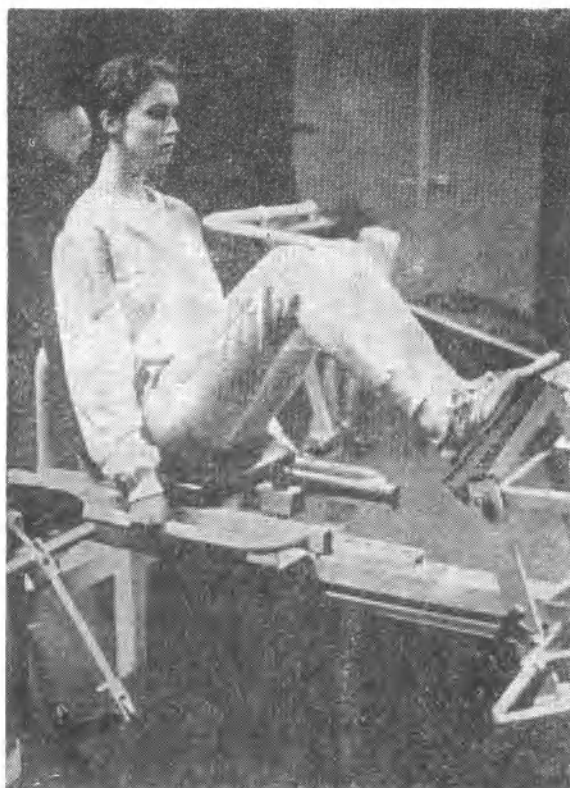
*Sport- és
szabadidőruházat*

Gyártja:

SENIOR

VÁCI KÖTÖTTÁRUGYÁR

10 féle **PACER**
teából válogathat

Tartalom:

A Vakok Világa c. folyóirat állandó rovatvezetőinek neve, a rovatok címe:

Dénes József: Sport rovat
Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat
Barna Zoltán: Zenei rovat
Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat
Seres Gáborné: Kulturális rovat
Kuminka Györgyné: Úttörő rovat
Seres Gáborné: Női rovat
Dr. Jáksó László: Politikai rovat
Kiss János: Egészségügyi rovat

		Oldal
Gerdelics Ferenc:	TÁJÉKOZTATÓ A VGYOSZ MEGYEI SZERVEZETEINEK 1986-BAN TARTOTT TAGGYÜLÉSEIRŐL ÉS KÜLDÖTTÉRTEKEZLETEIRŐL KITÜNTETÉSEK	1 11
Gerdelics Ferenc:	TUDÓSÍTÁS A VGYOSZ KÖZPONTI ELNÖKSÉGÉNEK 1986. NOVEMBER 27-I ÜLÉSÉRŐL	12
Szabó József:	TUDÓSÍTÁS SZABOLCS-SZATMÁR MEGYÉBŐL	13
Sütő Klára:	BÉKÉS MEGYEI Tudósítás	13
Antal József:	HÍREK FEJÉR MEGYÉBŐL	13
Aszódi László Antal:	BEMUTATJUK KLEPÁCS ANDRÁS SORSTÁRSUNKAT „DOKTORRÁ FOGADOM”	14 15
Kiss János:	A FÉLSZEMES LÁTÁSRÓL TANULJUNK HÁZTARTÁST KIÁLLÍTÁS A FEHÉR BOT NAPJA ALKALMÁBÓL	16 17 18
Dombóvári Péter:	KÉTARCÚ KIÁLLÍTÁS	20
Dénes Géza:	FEKETE HÓGOLYÓK	21
Kiss József:	VERSEK	22
Dr. Kürthy Tamás:	„VAN EGY ÚJ BARÁTNŐM” FELHÍVÁS VERSMONDÓ VERSENYRE SPORT	23 24 25
Rigó Gabriella:	KÍSÉRLETEK, PRÓBÁLKOZÁSOK	26
Gerdelics Ferenc:	TÁJÉKOZTATÓ AZ 1987. ÉVI SZOT ÜDÜLTETÉSEKRŐL FELHÍVÁS BOGLÁRLELLEI ÜDÜLÉSRE	27 27
Nyúl Győző:	FELHÍVÁS GYÓGYMASSZÓR TANFOLYAMRA TEAHÁZ	28 28

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTÁRÓK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
FOLYÓIRATA
FŐSZERKESZTŐ: DR. JÁKSÓ LÁSZLÓ
FELELŐS KIADÓ: DR. BÓDI ISTVÁN FŐTITKÁR
SZERKESZTŐ: BARNÁ ZOLTÁN
MŰSZAKI SZERKESZTŐ: ORBÁN JÓZSEF
FOTÓ: HOLLÓSY ZOLTÁN
KIADÓHIVATAL: BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47. TEL.: 210-440

70 0556 Pátria Nyomda — Felelős vezető: Vass Sándor vezérigazgató
ISSN 0209—6765

